

Levitikus Trito zvitkos le Mojžišoskro

Pal e labardī obeta

¹ O RAJ prevakerda ko Mojžiš andral o Svetostankos*: ² „Prevaker ko Izraeliti a phen lenge: „Te vareko tumendar kamel te anel o daros pre obeta le RAJESKE, mi anel e obeta le gurumñendar, le bakrendar abo le kozendar.

³ Te vareko kamela te obetinel e labardī obeta le gurumñendar, mi anel le bikos bi e chiba. Anela les paš o vudar paš o Svetostankos, hoj te arakhel milost andro jakha le RAJESKRE.

⁴ Thovela o vast pro šero le džviroske, savo ela obetimen sar e labardī obeta, a odi obeta ela priili sar o počiniben vaš leskro binos. ⁵ Palis anglo RAJ murdarela le bikos a o rašaja, le Aronoskre čhave, anena o rat a pokropinena leha o seri pro oltaris, savo hino paš o vudar paš o Svetostankos. ⁶ Palis cirdela tele e cipa pal e labardī obeta a čhingerela e obeta pro kotora. ⁷ O čhave le Aronoskre thovena o kašta pro oltaris a kerena jag. ⁸ Paloda thovena pro kašta, so labon pro oltaris, o čhingerde kotora le džvirostar, o šero the o žiros. ⁹ O pindre the o kotora andral leste ena žužarde andro pañi a o rašaj savoro labarela pro oltaris sar e labardī obeta; e jagali obeta, so šukares voñinel le RAJESKE.

* **1:1** 1,1 Abo: andral o stanos, kaj pes o Mojžiš zdžalas le RAJEHA avri pal o taboris

¹⁰ Te vareko kamela te obetinel e labardī obeta le stadostar, le bakrendar abo le kozendar, mi anel le samcos bi e chiba. ¹¹ Murdarela les pre severno sera le oltariskri anglo RAJ a o rašaja, le Aronoskre čhave, leskre rateha pokropinena o seri pro oltaris. ¹² E obeta ela čhingerdī pro kotora a o rašaj len thovela jekhetane le šereha the le žiroha pro kašta, so labon pro oltaris. ¹³ O pindre the o kotora andral leste ena žužarde andro pañi a o rašaj savoro labarela pro oltaris sar e labardī obeta. Oda ela e jagalī obeta, so šukares voñinel le RAJESKE.

¹⁴ Te vareko kamela te obetinel le RAJESKE e labardī obeta le čiriklendar, mi anel pre obeta la holubica abo la hrdlička. ¹⁵ O rašaj la anela paš o oltaris, le vastenca odcirdela o šero a labarela pro oltaris. Lakro rat mukela te čulal avri pre sera le oltariske. ¹⁶ Lela avri lakri džombra savoreha, so hin andre, a čhivela pre vichodno sera le oltariskri, kaj pes čhivel avri o prachos pal o oltaris. ¹⁷ O rašaj la paloda nacirdela le kridlendar, hoj te phundrol, ale na rozcirdela la calkom; palis la labarela pro kašta, so labon pro oltaris. Oda ela e labardī obeta; e jagalī obeta, so šukares voñinel le RAJESKE. ‘ “

2

Pal e chabeneskri obeta

¹ „ Te vareko kamela te obetinel le RAJESKE e chabeneskri obeta sar daros, mi anel nekfeder aro, pre savo čhorela o olejos a čhivela upre o kadidlos. ² Anela oda ko rašaja, ko čhave le Aronoskre. O rašaj lela jekh burñik nekfeder

aro le olejoha the savoro kadidlos a labarela oda pro leperiben pro oltaris sar e jagali obeta, so voñinel šukares le RAJESKE. ³ Oda, so ačhela le chabeneskra obetatar, ela prekal o Aron the prekal leskre čhave. Oda hin igen sveto kotor olestar, so sas obetimen le RAJESKE sar e jagali obeta.

⁴ Te kames te anel sar daros e chabeneskri obeta olestar, so sas peko andro bov, ela oda le nekfeder arestar: o mare bi o kvasos mišimen le olivove olejoha abo o marikli makhle le olejoha.

⁵ Te ela tiro daros e chabeneskri obeta olestar, so sas peko pre tepša, ela oda le nekfeder arestar mišimen le olejoha bi o kvasos. ⁶ Phagereha oda pro kotorora a čhiveha upre o olejos. Kada hin e chabeneskri obeta.

⁷ Te tiri chabeneskri obeta ela marikli peki pre panvica, mi el pripravimen le nekfeder arestar the le olejostar. ⁸ Kavke pripravimen chabeneskri obeta aneha le RAJESKE; deha la le rašaske, hoj la te anel pro oltaris. ⁹ O rašaj odlela sikra la chabeneskra obetatar pro leperiben a labarela oda pro oltaris sar e jagali obeta, so šukares voñinel le RAJESKE. ¹⁰ Oda, so ačhela la chabeneskra obetatar, ela prekal o Aron the prekal leskre čhave. Oda hin igen sveto kotor olestar, so sas obetimen le RAJESKE sar e jagali obeta.

¹¹ Ńisavi chabeneskri obeta, so anena le RAJESKE, našti el le kvasostar, bo našti obetinen Ńisavo kvasos aňi medos le RAJESKE sar e jagali obeta. ¹² Šaj len anen le RAJESKE sar daros le

ešebne ulipnastar, ale našti len te obetinel pro oltaris sar obeta, so šukares voñinel le RAJESKE.

¹³ Pre dojekh chabeneskri obeta čhiv lon. Na obetineha la bi o lon, savo sikavel pre zmluva maškar tu the maškar o Del. Pre dojekh tiri obeta čhivaha o lon!

¹⁴ Te kames te anel e chabeneskri obeta le RAJESKE le ešebne ulipnastar, aneħa o ešebno zrnos rozdrvimen a pražimen pre jag. ¹⁵ Pre obeta čhivaha o olejos the o kadidlos. Kada hin e chabeneskri obeta. ¹⁶ O rašaj labarela pro leperiben sikra rozdrvimen zrnos, olejos the savoro kadidlos sar e jagali obeta le RAJESKE.' "

3

Pal e smiromoskri obeta

¹ „Te vareko kamel te anel o daros le RAJESKE pre smiromoskri obeta le gurunendar, mi anel le bikos abo la gurunħa, pre save nane chiba.

² Thovela o vast pro šero le džviroške, saves andħa te obetinel, a murdarela les paš o vudar paš o Svetostankos. O rašaja, o čhave le Aronoskre, pokropinena leskre rateha o seri pro oltaris.

³ Le smiromoskra obetatar anela le RAJESKE sar jagali obeta o žiros andral o per, savoro žiros, so hin pro andrune katora, ⁴ soduj ľadvini le žiroha, so hin pre lende, the o lalokos la pečinkakro, so lela avri jekhetane le ľadvinenca. ⁵ O čhave le Aronoskre kada savoro labarena pro oltaris la labardħa obetaha, so imar labol pro kašta. Kada hin e jagali obeta, so šukares voñinel le RAJESKE.

⁶ Te vareko kamel te anel le RAJESKE sar e smiromoskri obeta le stadostar, mi obetinel

le samcos abo la samica bi e chiba. ⁷ Te anela te obetinel le bakrores, anela les anglo RAJ, ⁸ thovela o vast pro šero ole džviroške a murdarela les anglo Svetostankos. O čhave le Aronoskre pokropinena leskre rateha o seri pro oltaris. ⁹ Le smiromoskra obetatar anela le RAJESKE sar jagali obeta o žiros, calo žirošno chvostos, so odčhanela dži paš o paluno kokalos, the savoro žiros, so hin pro andrune kotora the pašal lende, ¹⁰ soduj ľadvini le žiroha, so hin pre lende, the o lalokos la pečinkakro, so lela avri jekhetane le ľadvinenca. ¹¹ O rašaj kada savoro labarela pro oltaris. Kada hin o chaben pre jagali obeta le RAJESKE.

¹² Te kamela te obetinel koza, anela la anglo RAJ. ¹³ Thovela o vast pre lakro šero a murdarela la anglo Svetostankos. O čhave le Aronoskre pokropinena lakre rateha o seri pro oltaris. ¹⁴ Paľis olestar anela o daros pre jagali obeta: o žiros, so hin pro andrune kotora le džviroskre the pašal lende, ¹⁵ soduj ľadvini le žiroha, so hin pre lende, the o lalokos la pečinkakro, so lela avri jekhetane le ľadvinenca. ¹⁶ O rašaj oda labarela pro oltaris. Kada hin o chaben pre jagali obeta, so šukares voňinel. Savoro žiros hin le RAJESKRO. ¹⁷ Kada prikazis hin pro furt prekal savore tumare pokoleňja všadzík, kaj bešena: Našti chan nisavo žiros aňi rat.‘ “

4

Pal e obeta vaš o binos

¹ O RAJ phenda le Mojžišoske: ² „Phen le Izraelitenge, so mušinena te kerel, sar vareko

kerela binos, savo na gondolinelas te kerel, a kerela oda, so zakazinel varesavo prikazis le RAJESKRO.“

Pal e obeta vaš o binos le nekbareder rašaskro

³ „Te o nekbareder rašaj* kerela binos, saveha anela e vina pro manuša, ta mušinela te anel le RAJESKE pre obeta le terne bikos bi e chiba vaš peskri vina. ⁴ Anela le bikos paš o vudar paš o Svetostankos, thovela o vast pro šero le bikoske a murdarela les anglo RAJ. ⁵ Palis o nekbareder rašaj lela sikra le bikoskre ratestar a anela andro Svetostankos. ⁶ O rašaj močinela peskro angušť andro rat a eftavar anglo RAJ pokropinela o than anglo pochťan, so hin anglo Neksveteder than. ⁷ O rašaj makhela le rateha o rohi le oltariskre, pre savo pes labarel o voňavo kadĩdlos, anglo RAJ andro Svetostankos. Oka rat, so ačhela le bikostar, čhivela avri telal paš o oltaris, kaj pes labarel o labarde obeti, savo hino paš o vudar paš o Svetostankos. ⁸ Palis ole bikostar, so hin obetimen vaš o binos, lela avri savoro žiros: o žiros, so hin pro androne kotora the pašal lende, ⁹ soduj ľadvini le žiroha, so hin pre lende, the o ľalokos la pečĩnkakro, so lela avri jekhetane le ľadvinenca – ¹⁰ avke sar pes lel avri o žiros le bikostar pre smiromoskri obeta. O rašaj oda labarela pro oltaris, kaj pes labarel o labarde obeti. ¹¹ No e cipa pal o bikos, savoro leskro mas le šereha, le pĩdrenca, le androne kotorenca the le gojenca – ¹² savoro, so ačhela le bikostar – ľidžala avri pal o taboris pro obžuzardo than,

* **4:3** 4,3 E hebrejiko čhib: pomazimen rašaj

kaj pes čhivel avri o žirošno prachos pal o oltaris, a labarela les pre jag pro kašta. Mušinel pes te labarel pre oda than.’ “

Pal e obeta vaš o binos savore manušengro

¹³ Te savore Izraeliti kerena varesavo nalačhipen, so na gondolinenas te kerel, a na dolikerena jekh le RAJESKRE prikazaňendar, kajte pal oda na džanenas, hin len vina. ¹⁴ Sar o manuša avena pre oda, hoj kerde binos, anena jekhe terne bikos anglo Svetostankos sar obeta vaš o binos. ¹⁵ O vodci le manušengre thovena o vasta pro šero le bikoske anglo RAJ a palis ela oda bikos murdardo anglo RAJ. ¹⁶ Palis o nekbareder rašaj anela sikra le bikoskre ratestar andro Svetostankos, ¹⁷ močinelala andre peskro angušť a anglo RAJ eftavar pokropinela o than anglo pochtan. ¹⁸ Makhela sikra le rateha the o rohi le kadidloskre oltariskre, savo hino anglo RAJ andro Svetostankos. Oka rat, so ačhela le bikostar, čhivela avri telal paš o oltaris, kaj pes labarel o labarde obeti, savo hino paš o vudar paš o Svetostankos. ¹⁹ Pal o bikos čhinela tele savoro žiros a labarela oda pro oltaris. ²⁰ Kale bikoha kerela avke, sar kerdā ole bikoha pre obeta vaš o binos. Kavke kerela o rašaj e obeta, savaha pes počinela vaš ole manušengro binos, a ela lenge odmuklo. ²¹ Palis lela avri pal o taboris oda, so ačhela le bikostar, a labarela les avke, sar labarda okle bikos. Kada hin e obeta vaš o binos le manušengro.’ “

Pal e obeta vaš o binos le vodcaskro

22 „Te o vodcas kerela binos, so na gondolinelas te kerel, a na dolikerela varesavo prikazañje le RAJESKRO, peskre Devleskro, hin les vina. 23 Sar pes dodžanela pal peskro binos, anela jekhe capos bi e chiba pre obeta. 24 Palis thovela peskro vast pro šero le caposke a murdarela les ode, kaj pes murdarel o labarde obeti anglo RAJ. Kada hin e obeta vaš o binos. 25 O rašaj lela la obetatar sikra rat pro anguš a makhela o rohi le oltariskre, pre savo pes labarel o labarde obeti. Oka rat čhivela avri telal paš o oltaris. 26 Savoro žiros labarela pro oltaris avke sar o žiros pal e smiromoskri obeta. Kavke kerela o rašaj e obeta pro zmjereñje vaš o binos ole vodcaskro a ela leske odmuklo.’ “

Pal e obeta vaš o binos jekhe manušeskro

27 „Te vareko le manušendar kerela binos, so na gondolinelas te kerel, a na dolikerela jekh le RAJESKRE prikazañjendar, hin les vina. 28 Sar pes dodžanela pal peskro binos, anela jekha koza bi e chiba pre obeta vaš o binos, so kerđa. 29 Palis thovela peskro vast pro šero la kozake a murdarela la sar obeta vaš o binos pro than, kaj pes murdarel o labarde obeti. 30 O rašaj lela pro anguš sikra rat la obetatar a makhela o rohi le oltariskre, pre savo pes labarel o labarde obeti. Oka rat čhivela avri telal paš o oltaris. 31 Palis pal e koza čhinela tele savoro žiros avke sar o žiros pal e smiromoskri obeta a o rašaj oda labarela pro oltaris sar obeta, so šukares voñinel le RAJESKE. Kavke kerela o rašaj e obeta pro

zmjereŋje vaš o binos ole manušeskro a ela leske odmuklo.

³² Te kamela te anel pre obeta vaš o binos le bakrorendar, anela jekha samica bi e chiba.

³³ Thovela o vast pre lakro šero a murdarela la sar obeta vaš o binos pro than, kaj pes murdarel o labarde obeti. ³⁴ O rašaj lela pro angušť sikra rat la obetatar vaš o binos a makhela o rohi le oltariskre, pre savo pes labarel o labarde obeti. Oka rat čhivela avri telal paš o oltaris.

³⁵ Palis čhinela avri savoro lakro žiros avke, sar pes oda kerel le bakrane žiroha paš e smiromoskri obeta, a labarela oda pro oltaris sar e jagali obeta le RAJESKE. Kavke kerela o rašaj vaš o binos ole manušeskro e obeta pro zmjereŋje vaš leskro binos a ela leske odmuklo.‘ ‘

5

O bini, savenge kampil e obeta vaš o binos

¹ „Te vareko kerela binos oleha, hoj pro sudos tel e prisaha na svedčinel, kajte sas paš varesoste abo džanel vareso, ale na phenel avri, ela pre leste vaš oda e vina.

² Abo te pes vareko chudela varesostar, so hin nažužo, či le murdale dzive džvirostar, abo le murdale džvirostar, so pes likerel khere, abo le murdale plazostar, kajte olestar na džanelas, the avke ačhela nažužo a hin les vina.

³ Abo te pes chudela le manušeskre nažužipnastar – savorestar, so lestar šaj kerel nažužo – kajte olestar na džanelas, ale palis pes pal oda dodžanela, hin les vina.

⁴ Abo te vareko lela vera nagodaha, hoj kerela vareso lačno abo nalačno, pre savoreste, soha pes o manuš phandela andre la veraha, kajte na džanelas, hoj pes oda na kerel, ale palis pes pal oda dodžanela, hin les vina.

⁵ Te pes vareko dodžanela, hoj les hin vina andre varesoste kale vecendar, mušinel te phenel avri peskro binos. ⁶ Mi anel le RAJESKE e obeta vaš o binos, so kerđa, la samica le stadostar – či le bakrorendar abo le kozendar. Kavke o rašaj la obetaha počinela vaš ole manušeskro binos.

⁷ Te oda, ko kerđa binos, hino čoro a našti anel la samica le stadostar, mi anel le RAJESKE duje hrdličken abo duje holuben – jekh le čiriklendar ela pre obeta vaš o binos a dujto pre labardī obeta. ⁸ Anela len ko rašaj, savo obetinela ešeb e obeta vaš o binos; le vastenca leske phagela andre e meň, ale o šero leske na lela tele. ⁹ Palis lela sikra rat la obetatar vaš o binos a pokropinela e sera le oltariskri; oka rat mukela te čulal avri telal paš o oltaris. Kada hin e obeta vaš o binos. ¹⁰ Dujtone čirikles obetinela sar labardī obeta, avke sar sas prikazimen. Kavke o rašaj la obetaha počinela vaš ole manušeskro binos a ela leske odmuklo.

¹¹ Ale te oda manuš hino ajsó čoro, hoj našti anel aňi duje hrdličken abo duje holuben, ta mi anel jekh kilos nekfeder aro pre obeta vaš peskro binos. Na čhivela upre olejos aňi na pridela o kadidlos, bo oda hin e obeta vaš o binos. ¹² Anela oda ko rašaj, savo olear lela jekh burňik pro leperiben a labarela oda pro oltaris sar e jagali obeta le RAJESKE. Kada hin

e obeta vaš o binos. ¹³ Kavke o rašaj la obetaha počinela vaš oda manuš, so kerda binos andre varesoste kale vecendar, a ela leske odmuklo. Oda, so la obetatar ačhela, ela prekal o rašaj avke sar paš e chabeneskri obeta. ‘ “

Pal e obeta vaš e vina

¹⁴ O RAJ phenda le Mojžišoske: ¹⁵ „Te vareko ela ñeverno le RAJESKE oleha, hoj kerela binos, savo na gondolinelas, oleha, hoj na anela le RAJESKE ola dari, save leske kampla te anel, mi anel vaš peskri vina le RAJESKE peskre stadostar le bakrores bi e chiba, vaš odi cena, so sas diñi avri vaš e vina. Kada hin e obeta vaš e vina. ¹⁶ Mušinela te del le rašaske e nahrada, paš savi mek dothovela biš (20) percent, vaš o dari, save leske kampla te anel le RAJESKE, ale na anda. Kavke o rašaj ole obetakre bakroreha počinela vaš ole manušeskro binos a ela leske odmuklo.

¹⁷ Te vareko kerela binos, hoj kerela vareso, so zakazinel varesavo prikazañje le RAJESKRO, kajte olear na džanela, hin les vina a lidžala vaš oda o trestos. ¹⁸ Mi anel le rašaske andral peskro stados jekhe bakrores bi e chiba vaš odi cena, so sas diñi avri vaš e vina. Kavke o rašaj la obetaha počinela vaš oda manuš, savo kerda binos, ale na gondolinelas oda te kerel, a ela leske odmuklo. ¹⁹ Kada hin e obeta vaš e vina; bo sas les vina anglo RAJ.“

²⁰ O RAJ phenda le Mojžišoske: ²¹ „Te vareko ela ñeverno le RAJESKE oleha, hoj kerela jekh kale vecendar: Te na dela pale avreske oda, so leske diña te garuvel vaj pes pal oda te starinel, abo te leske vareso čorela, vaj thovela leha avri,

²² abo te arakhela vareso našado a klaminela a lela vera, hoj oda na arakhla, kerel binos. ²³ Te oda kerda a hin les vina, mi del pale oda, so čorda vaj peske ila zoraha, abo oda, so leske dine te garuvel, vaj oda, so vareko našada a ov arakhla, ²⁴ abo oda, pre soste ila falošne vera. Mi del savoro pale oleske, kaskro oda hin, a paš oda mek mi dothovel biš (20) percent andre oda džives, sar anela e obeta vaš peskri vina. ²⁵ Vaš peskri vina mi anel le rašaske prekal o RAJ jekhe bakrores bi e chiba andral o stados vaš odi cena, savi sas diŋi avri pre obeta vaš e vina. ²⁶ Kavke o rašaj la obetaha počinela vaš oda manuš a ela leske odmuklo savoro, so kerda, the leskri vina.“

6

Pal e labardi obeta

¹ O RAJ phenda le Mojžišoske: ² „Prikazin le Aronoske the leskre čhavage: „Kada hin o zakonos pal e labardi obeta: E labardi obeta ela cali rat dži tosara pre jag pro oltaris a e jag pro oltaris mušinel furt te labol. ³ Palis o rašaj pre peste urela o ruchos the o telune gada side le lanostar a skidela upre o prachos pal e labardi obeta, savo ačila pro oltaris pal e jag, a thovela les pre sera paš o oltaris. ⁴ Palis čhivela pal peste tele o ruchos a urela aver. Avke lidžala o prachos avri pal o taboris pro obžučardo than. ⁵ E jag pro oltaris mušinel furt te labol, našti murdaol andre. Sako tosara o rašaj dothovela o kašta pro oltaris, thovela upre e labardi obeta a labarela o žiros pal e smiromoskri obeta. ⁶ E jag mušinel furt te labol pro oltaris, našti murdaol andre.“

Pal e chabeneskri obeta

⁷ „Kada hin o zakonos pal e chabeneskri obeta. O čhave le Aronoskre la anena anglo RAJ anglo oltaris. ⁸ O rašaj lela andral e chabeneskri obeta jekh burňik nekfeder aro le olejoha the savoro kadidlos, savo hino pre chabeneskri obeta, a labarela oda pro oltaris. Kada ela e obeta pro leperiben, savi šukares voňinel le RAJESKE. ⁹ Oda, so ačhela la chabeneskra obetatar, chana o Aron the leskre čhave. Chana oda bi o kvasos pro sveto than, pre dvora andro Svetostankos. ¹⁰ Našti pes oda pekel le kvasoha. Kada hin, so lenge me o RAJ diňom mire chabeneskre obetendar*. Oda maro hin igen sveto avke sar e obeta vaš o binos the sar e obeta vaš e vina. ¹¹ Šaj olestar chal dojekh murš le Aronoskre potomkendar. Kada prikazis pal o chabeneskre obeti le RAJESKRE hino prekal tire čhave pro furt. Te pes vareko aver chudela ola chabeneskra obetatar, ela mardo le Devlestar.’ “

Pal e obeta, sar ela pomazimen o rašaj

¹² O RAJ phenda le Mojžišoske: ¹³ „Kada hin o daros, so anena o Aron the leskre čhave le RAJESKE andre oda džives, sar ena pomazimen: jekh kilos nekfeder aro avke, sar pes furt anel paš e chabeneskri obeta, jepaš tosara a jepaš rači. ¹⁴ O nekfeder aro ela premišimen le olejoha a peko pre tepša. Odi chabeneskri obeta anena rozphagerdi pro kotorora. Kadi obeta šukares voňinela le RAJESKE. ¹⁵ Pripravinela la o čhavo le Aronoskro, savo ela pomazimen

* **6:10** 6,10 E hebrejiko čhib: mire jagale obetendar

pal leste nekbareder rašaske. Kada kotor hin le RAJESKRO pro furt a mušinel pes calkom te zlabarel. ¹⁶ Dojekh chabeneskri obeta le rašastar mušinel te zlabol cali; našti latar nič te chal.“

Pal e obeta vaš o binos

¹⁷ O RAJ phenda le Mojžišoske: ¹⁸ „Phen le Aronoske the leskre čhavage: ‚Kada hin o zakonos pal e obeta vaš o binos. O džviros pes murdarela anglo RAJ pre oda than, kaj pes murdarel o labarde obeti. Kadi obeta hiñi igen sveto. ¹⁹ Šaj latar chal ča o rašaj, savo anel e obeta vaš o binos. Chala la pro sveto than, pre dvora andro Svetostankos. ²⁰ Te pes vareko aver chudela ole obetakre masestar, ela mardo le Devlestar. Te varešo la obetakre ratestar čulala pro ruchos, mušinel pes te rajbinel pro sveto than. ²¹ Te pes o mas tavela andre čikakri piri, musaj la te phagerel. Te pes tavela andre bronzuñi piri, žužarela pes la avri a chelavela andro pañi. ²² Kala obetatar šaj chal dojekh murš le rašajendar; hiñi igen sveto. ²³ Ale našti pes chal odi obeta vaš o binos, savakro rat pes lidžal andro Svetostankos andro Neksveteder than, bo ola obetaha pes počinel vaš o bini cale narodoskre; odi obeta mušinel te zlabol cali.‘ “

7

Pal e obeta vaš e vina

¹ „ ‚Kada hin o zakonos pal e obeta vaš e vina, savi hiñi igen sveto: ² E obeta vaš e vina pes murdarela pre oda than, kaj pes murdarel o labarde obeti. La obetakre rateha pes pokropinela o seri pro oltaris. ³ Obetinela pes

savoro žiros la obetatar: o žirošno chvostos, o žiros, so hin pro androne kotora the pašal lende, ⁴ soduj ľadvini le žiroha, so hin pre lende, the o lalokos la pečinkakro, so lela avri jekhetane le ľadvinenca. ⁵ O rašaj oda labarela pro oltaris sar e jagali obeta le RAJESKE. Kada hin e obeta vaš e vina. ⁶ Kala obetatar šaj chal dojekh murš le rašajendar. Chana la pro sveto than; hiñi igen sveto.

⁷ Oda jekh zakonos hin prekal e obeta vaš o binos the prekal e obeta vaš e vina: E obeta ela ole rašaskri, savo la obetinda. ⁸ O rašaj, savo obetinel e labardi obeta vaš aver dženo, peske šaj mukel e cipa pal o obetimen džviros. ⁹ The dojekh chabeneskri obeta, so sas peki andro bov, the savoro, so sas pripravimen pre tepša abo pre panvica, ela le rašaskri, savo la obetinda. ¹⁰ Ale dojekh aver chabeneskri obeta, či ela mišimen le olejoha vaj na, chudena jednakones savore čhave le Aronoskre. ‘ “

Pal e smiromoskri obeta

¹¹ „,Kada hin o zakonos pal e smiromoskri obeta, savi pes obetinel le RAJESKE.

¹² Te la vareko obetinel sar e palikeribnaskri obeta, mi anel paše o mare bi o kvasos mišimen le olejoha, o marikla makhle le olejoha the o mare le nekfeder arestar mištes premišimen le olejoha. ¹³ Paš peskri smiromoskri obeta pro palikeriben anela te obetinel the o maro le kvasoha. ¹⁴ Savore mareNDAR, so anela, dela jekh kotor sar daros prekal o RAJ. Ela oda prekal o rašaj, savo kropinel o oltaris le rateha pal e smiromoskri obeta. ¹⁵ O mas pal e smiromoskri

obeta pes mušinel te chal andre oda džives, sar hino obetimen. Našti lestar ačhel nič dži tosara.

¹⁶ Te vareko anela te obetinel o daros, so del korkoro pestar abo vašoda, hoj diña lav, pes chala andre oda džives, sar hino obetimen. No oda, so ačhela, pes šaj chal pre aver džives.

¹⁷ Ale o mas, so ačhela la obetatar dži pro trito džives, pes mušinel te labarel. ¹⁸ Te pes o mas kala smiromoskra obetatar chala the pro trito džives, o manuš, ko la anda, na ela priilo; e obeta pes leske na rachinela, bo hiñi nažuži. Oles, ko latar chala, ela vina. ¹⁹ Našti pes chal añi oda mas, savo pes chudña varesostar, so hin nažužo, mušinel pes te zlabarel. Ale oka mas šaj chal sako, ko hino žužo. ²⁰ Ale te vareko, ko hin nažužo, chalahas le masestar pal le RAJESKRI smiromoskri obeta, ela tradlo het pašal peskre manuša. ²¹ Te pes vareko chudñahas varesostar, so hin nažužo – či le manušeskre nažužipnastar vaj varesave nažuže džvirendar – a chalahas le masestar pal le RAJESKRI smiromoskri obeta, ela tradlo het pašal peskre manuša.’ “

O prikazis te na chal o žiros the o rat

²² O RAJ phenda le Mojžišoske: ²³ „Phen le Izraelitenge: „Ma chan ñisavo guruvano, bakrano añi kozakro žiros. ²⁴ O žiros le džvirostar, saves arakhle mules abo rozčhingerdes avre dzive džvirostar, pes šaj chasñarel pre aver veci, ale našti pes chal. ²⁵ Sako, ko chalahas o žiros le džvirostar, savo hino obetimen sar e jagali obeta le RAJESKE, ela tradlo het pašal peskre manuša. ²⁶ Pre ñisavo than, kaj bešena, ma chan ñisavo rat

le čiriklendar aňi le džvirendar. ²⁷ Sako, ko chalahas o rat, ela tradlo het pašal peskre manuša.' "

So ačhel le rašaske pal o obeti

²⁸ O RAJ phenda le Mojžišoske: ²⁹ „Phen le Izraelitenge: ‚Sako, ko anela e smiromskri obeta le RAJESKE, anela le RAJESKE o daros andral e smiromskri obeta. ³⁰ Peskre vastenca anela le RAJESKE e jagali obeta: o žiros jekhetane le hrudňikoha, so hazdela anglo RAJ, hoj te sikavel, hoj oda hin daros prekal leste. ³¹ O rašaj labarela o žiros pro oltaris, ale o hrudňikos ela prekal o Aron the prekal leskre čhave. ³² E čači čang pal e smiromskri obeta pes dela le rašaske sar daros. ³³ Ela prekal oda čhavo le Aronoskro, savo anel o rat the o žiros pal e smiromskri obeta. ³⁴ Andral o smiromskre obeti, so anen o Izraeliti, ilom o hrudňikos, so hin e hazdli obeta, the e čang, so pes anela, a diňom oda le rašaske le Aronoske the leskre čhavage. Kada ela lengro kotor pro furt le Izraelitendar.' "

³⁵ Le jagale obetendar obetimen le RAJESKE hin kada kotor prekal o Aron the leskre čhave. Diňa lenge oda ole dživesestar, kanastar len ačhađa sar rašajen andre služba le RAJESKE. ³⁶ Andre oda džives, sar sas pomazimen, prikazinda o RAJ le Izraelitenge, hoj lenge oda te den sar lengro kotor. Kada prikazaňje hin pro furt prekal savore pokoleňja, so avena.

³⁷ Kada hin o zakonos pal e labardi obeta, pal e chabeneskri obeta, pal e obeta vaš o binos, pal

e obeta vaš e vina, pal e smiromoskri obeta the pal e obeta, sar hino o rašaj pomazimen andre služba. ³⁸ Kada zakonos o RAJ prikazinda le Mojžišoske pro verchos Sinaj pre pušťa andre oda džives, sar le Izraelitenge prikazinda, hoj te anen peskre dari le RAJESKE.

8

O rašaja hine pošvecimen

¹ O RAJ phenda le Mojžišoske: ² „Le le Aron, leskre čhaven, lengre gada, o olejos pro pomazaňje, le bikos pre obeta vaš o binos, duje bakren the jekh košaris mare bi o kvasos. ³ Palis zvičin savore manušen paš o Svetostankoskro vudar.“ ⁴ O Mojžiš kerđa avke, sar leske prikazinda o RAJ. Savore manuša pes zgele paš o Svetostankoskro vudar.

⁵ Akor lenge o Mojžiš phenda: „Kada amenge o RAJ prikazinda te kerel.“ ⁶ Avke o Mojžiš vičinda le Aron the leskre čhaven anglal a obžuzardã len le paňeha. ⁷ Palis leske diňa o parno džindãrdo gad, phandlã les le farebne sirimoha, urdã leske o ruchos, diňa leske o efodos, phandlã les le efodoskre sirimoha a zakerdã pašal leste. ⁸ Urdã pre leste o naprsňikos a thodã andre o losi Urim the Tumim. ⁹ Pro šero leske thodã o turbanos a anglunestar upre zathodã e somnakuňi ozdoba, e čelenka, savi sikavelas, hoj ov hino pošvecimen le Devleske, avke sar oda o RAJ prikazinda le Mojžišoske.

¹⁰ Palis o Mojžiš iľa o olejos pro pomazaňje a pomazinda o Stanos the savoro, so andre hin,

a avke len pošvecinda. ¹¹ Eftavar pokropinda a pomazinda o oltaris the savore grati, o baro bronzuno umivadlos le podstavcoha, hoj len te pošvecinel. ¹² A ole olejostar pro pomazaŋje čida avri pro šero le Aronoske, hoj les te pošvecinel. ¹³ Palis o Mojžiš vičinda le Aronoskre čhaven, a urda lenge o ruchi, phandla pašal lende o sirimi a thoda lenge o čapki pro šere avke, sar oda o RAJ prikazinda le Mojžišoske.

E obeta paš oda, sar pes pošvecinel le rašas

¹⁴ Palis diňa te anel le bikos pre obeta vaš o binos a o Aron peskre čhavenca thode o vasta pro šero le bikoske. ¹⁵ O Mojžiš murdarda le bikos, ila o rat a le angušteha makhla sikra pre savore agora le oltariskre a avke les obžuřarda. O rat, so ačila, čida telal paš o oltaris. Kavke les pošvecinda, hoj pes te šaj upre obetinel vaš o binos. ¹⁶ O Mojžiš ila savoro žiros pal o androne kotora, o lalokos la pečinkakro, soduj ľadvini lengre žiroha a labarda oda pro oltaris. ¹⁷ Ale le bikos, leskri cipa, o mas the o goja labarda avri pal o taboris, avke sar prikazinda o RAJ le Mojžišoske.

¹⁸ Palis phenda, hoj te anen le bakres pre labardi obeta. O Aron the leskre čhave thode o vasta pro šero le bakreske ¹⁹ a o Mojžiš les murdarda a pokropinda le rateha o seri pro oltaris. ²⁰ Avke čhingerda le bakres pro kotora a labarda leskro šero, o kotora the o žiros. ²¹ O androne kotora the o pindre o Mojžiš žuřarda andro paňi a labarda. Labarda cale bakres pro

oltaris. Kada sas e labardī obeta, so šukares voñinel, e jagali obeta le RAJESKE, avke sar prikazinda o RAJ le Mojžišoske.

²² Avke andā le dujte bakres, savo pes obetinel pre oda, hoj pes te pošvecinel le rašajen andre služba, a o Aron the leskre čhave thode o vasta pro šero le bakreske. ²³ O Mojžiš les murdarda a ilā leskre ratestar a sikra makhla le Aronoske telal o čačo kan, o baro anguš pro čačo vast the o baro anguš pro čačo pindro. ²⁴ Palis phenda o Mojžiš, hoj te aven le Aronoskre čhave, a le rateha lenge makhla telal o čačo kan, o baro anguš pro čačo vast the o baro anguš pro čačo pindro. Le rateha pokropinda the o seri pro oltaris.

²⁵ Avke ilā o žiros, o žirošno chvostos the savoro žiros pal o androne kotora, o lalokos la pečinkakro, soduj ladvini lengre žiroha the e čači čang. ²⁶ Andral o košaris le marenca bi o kvasos, so sas thodo anglo RAJ, ilā o maro bi o olejos, o maro le olejoha the o marikla a thoda oda pro žiros the pre čači čang. ²⁷ Kada šavoro diña andro vasta le Aronoske the leskre čhavage. On oda hazdle upre, hoj te sikaven, hoj oda hin o daros prekal o RAJ. ²⁸ Palis o Mojžiš lendar ilā oda daros a labarda pro oltaris la labarda obetaha sar voňavo obeta le RAJESKE. Kadi jagali obeta pes obetinda pre oda, hoj pes te pošvecinel le rašajen andre služba.

²⁹ Avke o Mojžiš ilā le bakreskro hrudņikos, hazdla oda, hoj te sikavel, hoj oda mas hino daros prekal o RAJ. Kada bakrano kotor ola

obetatar sas prekal o Mojžiš, avke sar oda prikazinda o RAJ.

³⁰ O Mojžiš iła le olejostar pro pomazañje the le ratestar, so ačila pro oltaris, a pokropinda le Aron, leskro ruchos a the leskre čhaven lengre ruchenca. Avke pošvecinda le Aron the leskre rucha a the leskre čhaven lengre ruchenca.

³¹ Avke phenda o Mojžiš le Aronoske the leskre čhavage: „Taven o mas paš o vudar le stanoskro a chan les ode le mareha pro posvećenje le rašajengro, so hin andro košaris, sar oda prikazindom: ‚Mi chal oda o Aron the leskre čhave.‘ ³² No oda, so ačhela le masestar the le marestar, pes mušinel te zlabarel.

³³ Efta džives na džana het pašal o vudar le Svetostankoskro, medik na predžana o dživesa pre tumaro posvećenje. Tumaro posvećenje likerela efta dživesa. ³⁴ O RAJ prikazinda, hoj oda, so pes adadžives kerđa, pes te kerel, hoj pes tumenge te odmukel o bini. ³⁵ Ačhen paš o vudar le Svetostankoskro efta džives, prekal o džives the prekal e rat, a dolikeren kada prikazis le RAJESKRO, hoj te na meren; bo kada mange prikazinda o RAJ.“

³⁶ Avke o Aron the leskre čhave kerde savoro, so lenge prikazinda o RAJ prekal o Mojžiš.

9

O rašaja chuden te služinel

¹ Pro ochtoto džives vičinda o Mojžiš le Aron, leskre čhaven the le phurederen andral o Izrael.

² Le Aronoske phenda: „Le jekhe terne bikos pre

obeta vaš o binos the jekhe bakres pre labardī obeta, sodujen bi e chiba, a an len te obetinel anglo RAJ. ³ Le Izraelitenge phen: „Len jekhe capos pre obeta vaš o binos a pre labardī obeta la gurumñora the le bakrores, sodujen jekhe beršeskren a bi e chiba. ⁴ Len pre smiromoskri obeta bikos the bakres, hoj oda te obetinen anglo RAJ, a the e chabeneskri obeta mišimen le olejoha, bo adadžives pes tumenge sikavela o RAJ.“

⁵ Avke ande paš o vudar le Svetostankoskro savoro, so o Mojžiš prikazinda, a zgele pes ode savore manuša a ačhenas anglo RAJ. ⁶ O Mojžiš phenda: „Keren ada, so tumenge prikazinda o RAJ, hoj pes tumenge te sikavel le RAJESKRI slava.“

⁷ Palis o Mojžiš phenda le Aronoske: „Dža paš o oltaris, obetin tiri obeta vaš o binos the tiri labardī obeta, hoj pes te odmukel tire the le manušengre bini. Obetin the o daros le manušengro, hoj pes te odmukel lengre bini, avke sar oda prikazinda o RAJ.“

⁸ Avke o Aron geľa paš o oltaris a murdarda le terne bikos sar e obeta vaš peskro binos. ⁹ O čhave le Aronoskre leske ande o rat. Ov peske andre močinda o anguš a sikra makhla o agora pro oltaris, palis čida avri o rat telal paš o oltaris. ¹⁰ O žiros, o ladvini, the o lalokos la pečinkakro la obetatar vaš o binos labarda pro oltaris, avke sar oda le Mojžišoske prikazinda o RAJ. ¹¹ O mas the e cipa labarda avri pal o taboris. ¹² Palis murdarda le bakres pre labardī obeta. O čhave le Aronoskre leske podine o rat a ov

pokropinda o seri pro oltaris. ¹³ E labardī obeta the le šereha leske podenas po jekh kotor a ov oda zlabarda pro oltaris. ¹⁴ O androne kotora the o pindre žužarda andro pañi a labarda len la labarda obetaha pro oltaris.

¹⁵ Palis diña te anel the le manušengro daros pre obeta. Iľa le capos pre obeta vaš o bini le manušengre, murdarda les a obetinda avke sar the oki obeta vaš o binos. ¹⁶ Anda the la gurumñora the le bakrores pre labardī obeta a obetinda la avke, sar sas prikazimen. ¹⁷ Diña te anel the e chabeneskri obeta, iľa andral jekh burñik a labarda oda pro oltaris jekhetane la tosarutña labarda obetaha. ¹⁸ Palis murdarda le bikos the le bakres pre smiromoskri obeta vaš o manuša. O čhave le Aronoskre leske podine o rat a ov leha pokropinda o seri pro oltaris. ¹⁹ O žiros le bikostar the le bakrestar – o žirošno chvostos, o ladvini le žiroha the o lalokos la pečinkakro – ²⁰ kala žirošna kotora thode pro hruđnikos le džviroške a labarde len pro oltaris. ²¹ O hruđnikos le džviroškro the leskri čači čang hazdelas o Aron upre, hoj te sikavel, hoj oda hin daros prekal o RAJ, avke sar prikazinda o Mojžiš.

²² Avke o Aron hazdña peskre vasta upral o manuša a požehñinda len. A avľa tele pal oda than, kaj obetinda e obeta vaš o binos, e labardī obeta the e smiromoskri obeta.

²³ O Mojžiš the o Aron gele andro Svetostankos, a sar avle avri, požehñinde le manušen. Akor pes savore manušenge sikada le RAJESKRI slava. ²⁴ A jekhvareste avľa e jag le RAJESTAR a zlabarda pro oltaris e labardī obeta the o žiros.

Savore manuša oda dikhle, vičinde radišagostar a pele le mujenca pre phuv.

10

O Nadab the o Abihu meren vaš o bins

¹ Le Aronoskre čhave o Nadab the o Abihu ile peskre lopatki pro kadidlos, ile andre e jag, thode upre o kadidlos a obetinde le RAJESKE cudzo jag, savi lenge na prikazinda. ² A jekhvareste avla e jag le RAJESTAR, zlabarda len a on mule anglo RAJ. ³ O Mojžiš phenda le Aronoske: „Kada hin oda, so phenda o RAJ:

„Pre ola, ko ke ma avena, sikavava, hoj som sveto; angle savore manuša avava oslavimen.“

Ale o Aron sas čhit.

⁴ Palis vičinda o Mojžiš le Mišael the le Elcafan, le Uzieloskre čhaven, savo sas bačis le Aronoske, a phenda lenge: „Aven kade a lidžan tumare phralen andral o Svetostankos avri pal o taboris!“ ⁵ Avle a ligende len urdonen avri pal o taboris avke, sar prikazinda o Mojžiš.

⁶ Palis o Mojžiš phenda le Aronoske the leskre čhavage le Eleazaroske the le Itamaroske: „Ma rozburinen tumenge o bala pro šere aňi ma čhingeren pre tumende o gada, hoj te na meren a te na cholisalol o RAJ pre savoredženende.

Ale tumare phrala the calo kher le Izraeloskro šaj roven vaš odi jag, so avla le RAJESTAR.

⁷ No tumen našti džan het pašal o vudar andro Svetostankos, hoj te na meren, bo pre tumende hin le RAJESKRO olejos pro pomazaňje.“ On kerde avke, sar phenda o Mojžiš.

⁸ O RAJ phendā le Aronoske: ⁹ „Sar džana andro Svetostankos, tu aņi tire čhave našti pjen mol aņi ņisavo aver pijiben, hoj te na meren. Kada hin o prikazis, savo mušinen te dolikerel tumen the savore tumare potomki pro furt. ¹⁰ Bo mušinen te kerel rozdžel maškar oda, so hin sveto a so nane, maškar o žužo the nažužo, ¹¹ a te sikavel le Izraeliten savore prikazi, save tumenge prekal o Mojžiš prikazinda o RAJ.“

¹² Avke o Mojžiš phendā le Aronoske, le Eleazaroske the le Itamaroske, leskre čhvenge, so ačhile te dživel: „Len e chabeneskri obeta, so ačhila pal o jagale obeti le RAJESKRE, peken latar o maro bi o kvasos a chan les paš o oltaris, bo hino igen sveto. ¹³ Chan les pro sveto than, bo oda hin tiro the tire čhavengro kotor le RAJESKRE jagale obetendar, bo avke mange sas prikazimen. ¹⁴ Tu, tire čhave the tire čhaja čhana pro žužo than o hrudņikos la hazdla obetatar the e čang, so sas andi sar daros. Tu the tire čhave oda chudņan le Izraelitendar sar o kotor la smiromoskra obetatar. ¹⁵ E čang, so sas andi sar daros, the o kolin la hazdla obetatar anena jekhetane le žiroha, so hino dino pro jagale obeti, hoj pes oda te hazdel upre anglo RAJ sar e hazdli obeta. Kada ela tiro the tire čhavengro kotor pro furt, avke sar prikazinda o RAJ.“

¹⁶ Palis o Mojžiš rodelas le capos, savo sas pre obeta vaš o binos, a dikhla, hoj hino zlabardo. Akor cholisalila pro Eleazar the pro Itamar, pro čhave le Aronoskre, save ačhile te dživel, a phendā: ¹⁷ „Soske na čalan e obeta vaš o

binos pro sveto than? Bo hiñi igen sveto a o RAJ la tumenge diña, hoj te len tele e vina pal savore manuša a hoj te počinen vaš lengre bini anglo RAJ. ¹⁸ Vašoda, hoj leskro rat na sas ligendo andro Svetostankos, kampilä tumenge te chal odi obeta pro sveto than, avke sar tumenge prikazindom.“

¹⁹ Ale o Aron phendä le Mojžišoske: „On adadžives ande anglo RAJ peskri obeta vaš o binos the peskri labardi obeta, ale mange pes ačhila odi strašno veca! Te me adadžives chalomas la obetatar vaš o binos, či oda ulahas mištes anglo jakha le RAJESKRE?“ ²⁰ Sar oda šundä o Mojžiš, diña les čačo.

11

O žuže the nažuže džviri

¹ Palis phendä o RAJ le Mojžišoske the le Aronoske: ² „Phenen le Izraelitenge: ‚Savore džvirendar, so hin pre phuv, šaj chan ³ savoren, so prežuvinen a kas hin o kopita, so hine rozčhinde pro duj.

⁴ Hin varesave džviri, saven našti chan, bo hin len ča rozdelimen kopita, abo ča prežuvinen. Kala džviri tumenge ena nažuže: E řava, savi prežuvinel, ale nane la rozdelimen kopita; ⁵ o damanos, savo prežuvinel, ale nane les rozdelimen kopita; ⁶ o zajacos, savo tiš prežuvinel, ale nane les rozdelimen kopita; ⁷ the o balo, saves hin o kopita rozdelimen, ale na prežuvinel. ⁸ Lengro mas našti chan a lengre zdochlinendar tumen ma chuden, bo ena tumenge nažuže!“

O žuže the nažuže džviri andro paňi

⁹ „,Savorestar, so dživel andro paňi, andro moros the andro jarki, šaj chan savoren, kas hin the plutvi the šupini. ¹⁰ Ale tumenge ela džungalo chocsavo džviro, so dživel a čhalavel pes tel o paňi – andro mori the andro jarki – kas nane plutvi abo šupini. ¹¹ Ela tumenge oda džungipen. Lengre masestar ma chan a mi džunglon tumenge lengre zdochlini. ¹² Avke savoro, so hin andro paňi a nane les šupini abo plutvi, ela tumenge džungipen.’“

O nažuže čirikle

¹³⁻¹⁹ „,Kala čirikle tumenge ena džungale a na chana len, bo hine nažuže: o orlos, e sova, o jastrabos, o sokolis, o supos, e vrana, o pštrosos, e čajka, o bocianos, e volavka, o pelikanos, o kormoranos, o đatlos the o ňetopieris.’“

O žužo the nažužo hmizos

²⁰ „,Savoro štarepindrengro hmizos le kridlenca tumenge ela džungalo. ²¹ Šaj lendar chan ča olen, saven hin pindre te chučerel pal e phuv. ²² Šaj chan všelijaka kobilki, maľakre grajora, maľakre kobilki the čarake kobilki. ²³ Savoro aver štarepindrengro hmizos le kridlenca tumenge ela džungalo.’“

Te pes vareko chudel la zdochlinatar

²⁴ „,Hin varesave nažuže džviri, savengre zdochlinendar te tumen chudena, ačhena nažuže dži rači. ²⁵ Te vareko preligenela lengre zdochlini, mušinel peske te rajbinel o gada a ela nažužo dži rači.

²⁶ Dojekh džviros, saveskre kopita nane rozdelimen abo savo na prežuvinel, ela tumenge nažužo. Sako, ko pes chudela lengre zdochlinendar, ela nažužo. ²⁷ The savore štarepindrengre džviri, saven hin labi, ena tumenge nažuže. Sako, ko pes chudela lengre zdochlinendar, ela nažužo dži rači. ²⁸ Te vareko preligenela lengre zdochlini, mušinel peske te rajbinel o gada a ela nažužo dži rači. Kala džviri hine tumenge nažuže.’“

O cikne džviri

²⁹ „Le cikne džvirendar, so phiren pal e phuv, tumenge ena nažuže kala: o patkañis, o mišos, o všelijaka bare jašterici, ³⁰ o varanos, o mlokos, e salamandra, o krokodilos the o chameleonos.

³¹ Kala tumenge hine nažuže le cikne džvirendar. Sako, ko pes chudela lendar, abo lengre zdochlinendar, ela nažužo dži rači.

³² Te jekh kale džvirendar muľahas a peľahas pre varesoste, oda vecos ela nažužo, či oda ela kaštuno vecos, uraviben, cipa, gono, abo varesavo aver bučakro nastrojis. Kampel oda te thovel andro pañi a ela nažužo dži rači, ale palis ela žužo. ³³ Te vareso olestar peľahas andre nadoba čikatar, savoro, so andre hin, ačhela melalo a e nadoba kampel te phagerel. ³⁴ Te andral kajsi nadoba pes dochudňahas o pañi pre varesavo chaben, so šaj chan, oda chaben ačhela melalo. The savoro, so pes pijel andral kajsi nadoba, ela nažužo. ³⁵ Savoro, pre soste peľahas vareso ole zdochlinendar, ela tumenge nažužo;

o bov abo e piri pro taviben kampil te phagerel, bo hine nažuže; ena tumenge nažuže.

³⁶ O prameňis le paňeskro the e chaňig ena žuže, ale oda, ko pes chudela le zdochlinendar andral lengro paňi, ela nažužo.

³⁷ Te vareso ole zdochlinendar peľahas pro semena, so pes sadzinen, ola semena ačhena žuže. ³⁸ Ale te pes pro semena čidahas paňi a peľahas upre vareso le zdochlinendar, ela tumenge nažužo.

³⁹ No te muľahas varesavo džvirov, saves šaj chan, oda, ko pes chudela leskra zdochlinatar, ela nažužo dži rači. ⁴⁰ Oda, ko ole mule džvirostar vareso chala, peske mušinel te rajbinel o veci a ela nažužo dži rači. The oda, ko hazdňahas kajse mule džvirov, peske mušinel te rajbinel o veci a ela nažužo dži rači.

⁴¹ Savoro, so pes cirdel pal e phuv, hino džungalo, našti oda te chal. ⁴² Našti chan nič olestar, so pes cirdel pal o per, abo, so phirel pro štar, abo, so les hin buter pindre. Nič olestar, so pes cirdel pal e phuv, našti chan, hin oda džungipen. ⁴³ Ma meľaren tumen andre ňisoha, so pes cirdel pal e phuv. Ma meľaren tumen lenca, hoj te na ačhen nažuže, ⁴⁴ bo me som o RAJ, tumaro Del! Pošvecinen tumen a aven sveta, bo me som sveto! Ma meľaren tumen ňisoha, so pes cirdel pal e phuv, ⁴⁵ bo me som o RAJ, savo tumen ila avri andral o Egipt, hoj te avav tumaro Del. Vašoda aven sveta, bo me som sveto!

⁴⁶ Kada hin zakonos pal o džviri, pal o čirikle the pal savoro džido, so pes čhalavel andro paňi,

a so pes cirdel pal e phuv, ⁴⁷ hoj te keren rozđjel maškar o žužo the nažužo, maškar o džviri, save šaj te chal a save našti te chal.’“

12

Sar pes obžuzarel pal o ločhuviben

¹ O RAJ phenda le Mojžišoske: ² „Phen le Izraelitenge: ‚Te e džuvli ela khabni a ločhola muršores, ela nažuži efa džives, avke sar sako čhon hihi nažuži andre peskre dživesa. ³ Pro ohtoto džives kempel te čhinel le muršoreske e cipa leskre muršikane kotorestar. ⁴ E daj palis mek ačhela khere tranda the trin džives, hoj pes te obžuzarel le ratestar, so latar džal. Na chudela pes nisostar, so hin sveto, a na džala andre dvora andro Svetostankos, medik lake na predžana o dživesa, so la hin pro obžuzaripen. ⁵ Te ločhola čhajora, ela nažuži duj kurke avke sar andre lakre dživesa. Ačhela khere mek šovardeš the šov džives, hoj pes te obžuzarel le ratestar, so latar džal.

⁶ Sar lake predžana ola dživesa, so pes obžuzarelas pal e čhajori abo pal o muršoro, anela le rašaske paš o vudar le Svetostankoskro jekheberšeskre bakrores pre labardi obeta the holubica abo hrdlička pre obeta vaš o binos. ⁷ O rašaj oda anela sar obeta anglo RAJ a oleha la obžuzarela anglo Del. Avke ela obžuzardi le ratestar, so latar džalas.

Kada zakonos hin pal e džuvli, so ločhol, sar lake ulol muršoro abo čhajori. ⁸ Ale te la nane pre oda, hoj te obetinel bakrores, akor mi lel duje hrdličken abo duje holuben, jekhes pre labardi

obeta a jekhes pre obeta vaš o binos. O rašaj anela e obeta a oleha la obžužarela anglo Del a ela žuži.’“

13

O prikazi pal o nasvaliben pre cipa

¹ O RAJ phenda le Mojžišoske the le Aronoske:
² „Te varekaske šuvlola upre e cipa abo avela avri varesavo baro prištos abo parno flekos, savestar pes šaj kerela o nasvaliben pre cipa, akor les mi anen ko Aron ko rašaj abo ke jekh leskre čhavendar, le rašajendar. ³ O rašaj obdikhela odi šuvli cipa. Te o balora pre cipa parņona avri a oda šuvlipen džala dži tel e cipa, akor oda hin o nasvaliben pre cipa. Sar oda o rašaj dikhela, mušinela pre oda manuš te phenel, hoj hino nažužo. ⁴ Ale te les ela ča parno flekos pre cipa a na dičhol, hoj džal dži tel e cipa, a o balora pre cipa na parņona avri, akor o rašaj le nasvales lela avri pašal o manuša pro efta dživesa. ⁵ Sar les o rašaj pro eftato džives obdikhela a dodžanela pes, hoj odi šuvli cipa ačhel furt avke, sar sas, a hoj na džal dureder, akor o rašaj lela le nasvales pale avri pašal o manuša pro efta dživesa. ⁶ Pro eftato džives les o rašaj pale obdikhela a sar pes dodžanela, hoj oda nasvalo than šučila avri a pre cipa imar na barila, akor o rašaj pre oda manuš phenela, hoj hino žužo. Hin oda ča prištos. Rajbinela peske o gada a ela žužo. ⁷ Ale te paloda, sar pes sikada le rašaske a sas leske phendo, hoj hino žužo, o prištos pre cipa leske pale barola, pale

pes mušinela te sikavel le rašaske. ⁸ O rašaj les obdikhela, a te o prištos pre cipa bariša, o rašaj pre leste phenela, hoj hino nažužo. Hin oda o nasvaliben pre cipa.

⁹ Te pes pre varekaste čivela avri o nasvaliben pre cipa, kampil les te anel ko rašaj. ¹⁰ O rašaj oda obdikhela, a te ela pre cipa parno phum a o balora pre cipa parņona avri, a te pre late ela e rana otkerdi, ¹¹ akor imar oda hin o nasvaliben pre cipa, so ačhel furt. O rašaj pre oda manuš phenela, hoj hino nažužo. Na lela les avri pašal o manuša pro efa džives, bo imar hino nažužo.

¹² Te o nasvaliben pre cipa bariša avke, hoj imar hino pal cali cipa, le pindrendar dži o šero, všadzik, kaj ča o rašaj dikhlahas, ¹³ akor les o rašaj pale predikhela. Te o nasvaliben imar hino pal calo telos, akor phenela pro nasvalo, hoj hino žužo. Parņiša avri calo. Hino žužo.

¹⁴ Ale te ole manušes ela otkerde rani, phenela pre leste, hoj hino nažužo. ¹⁵ Te o rašaj dikhela, hoj leske dičhol o mas andral o rani, phenela pre leste, hoj hino nažužo. Ola otkerde rani hine nažuže, hin oda o nasvaliben pre cipa. ¹⁶ Te leske o otkerde rani šučona avri a o nasvale thana parņona avri, avela ko rašaj, ¹⁷ savo les predikhela. Te o nasvale thana parņona avri, o rašaj pre oda nasvalo manuš phenela, hoj hino žužo; hino žužo.

¹⁸ Te varekas sas pre cipa vredos, savo sastiša avri, ¹⁹ a pre oda than, kaj sas o vredos, avela avri o parno phum abo o flekos lolo parneha, akor pes mušinel te džal te sikavel le rašaske. ²⁰ O rašaj oda obdikhela, a te dikhela, hoj oda than pre cipa

džal dži tel e cipa a o balora pre cipa parñile avri, o rašaj pre oda manuš phenela, hoj hino nažužo. Hin oda o nasvaliben pre cipa, savo pes kerđa le vredostar. ²¹ Ale te o rašaj dikhela, hoj nane ode ñisave parne balora a oda than pre cipa na džal dži tel e cipa a šučila avri, akor les o rašaj lela avri pašal o manuša pro efta dživesa. ²² A te o flekos pre cipa barola, o rašaj pre leste phenela, hoj hino nažužo. Hin oda o nasvaliben pre cipa. ²³ No te o flekos ačhel furt jekh a na barol, akor oda hin ča jazva pal o vredos. O rašaj pre oda manuš phenela, hoj hino žužo.

²⁴ Te hin varekas labardī cipa a te oda than ela lolo parneha abo parno, ²⁵ akor les o rašaj obdikhela. Te dikhela, hoj o balora pre oda than parñile avri a džal oda dži tel e cipa, hin oda o nasvaliben, so pes kerđa la labardā cipatar. O rašaj pre oda manuš phenela, hoj hino nažužo, hin les nasvaliben pre cipa. ²⁶ Te o rašaj dikhela, hoj o balora pro flekos na parñile avri a oda than na džal dži tel e cipa a šučila avri, akor les lela avri pašal o manuša pro efta dživesa. ²⁷ Pro eftato džives les o rašaj obdikhela. Te o flekos pre cipa barola, phenela pre leste, hoj hino nažužo; hin oda o nasvaliben pre cipa. ²⁸ Te o flekos ačhel furt jekh a pre cipa na barol a šučila avri, hin oda ča labardī cipa. O rašaj pre oda manuš phenela, hoj hino žužo. Hin oda ča jazva pal e labardī cipa.

²⁹ Te pes le muršeske abo la džuvlake čhivela avri vareso andro šero abo andre brada, ³⁰ akor o rašaj obdikhela oda nasvaliben. Te oda than

džala dži tel e cipa a o bala pre odi cipa šargona a sañona, akor o rašaj pre oda manuš phenela, hoj hino nažužo. Hin oda phukña, o nasvaliben pro šero the pre brada. ³¹ Sar o rašaj obdikhela o phukña a dikhela, hoj oda na džal dži tel e cipa a nane upre kalore balora, akor lela avri pašal o manuša oles, kas hin phukña, pro efta džives. ³² Pro eftato džives o rašaj obdikhela oda nasvalo than. Te dikhela, hoj o phukña na baron a nane upre šargore balora a oda than na džal dži tel e cipa, ³³ akor pes oda nasvalo manuš holinela, no oda than peske na holinela. A o rašaj lela ole manušes avri pašal o manuša pro efta džives. ³⁴ Pro eftato džives o rašaj obdikhela o phukña. Te dikhela, hoj na baron a na džan dži tel e cipa, phenela pre oda manuš, hoj hino žužo. Rajbinela peske o gada a ela žužo. ³⁵ Te o phukña pre cipa barona pal oda, sar sas phendo pre leste, hoj hino žužo, ³⁶ o rašaj les pale obdikhela. Te o phukña pre cipa barile, o rašaj imar na rodela, či o balora šargile; oda nasvalo hino nažužo. ³⁷ Ale te dikhela, hoj o phukña ačhen furt jekh a barile upre kale bala, akor o phukña sastile avri. Hino žužo a o rašaj pre oda manuš phenela, hoj hino žužo.

³⁸ Te le muršeske abo la džuvlake avena avri pre cipa parne fleki, ³⁹ o rašaj len obdikhela. Te pre cipa hin fleki, so nane igen parne, hin oda ča prištos, so pes kerda pre cipa. Oda manuš hino žužo.

⁴⁰ Te varekaske pele avri o bala pro šero a ov ačhilã langešereskro, hino žužo. ⁴¹ Te leske o bala anglunestar peren avri a hin les plešinka,

hino žužo. ⁴² Ale te pro lango šero abo pro čekat avela avri o flekos, lolo parneha, akor oda hin o nasvaliben pre cipa, so leske barol pro šero abo pro čekat. ⁴³ O rašaj les obdikhela a te pre leskro lango šero abo čekat ela šuvlipen, lolo parneha, so dičhol avri sar nasvaliben pre cipa, ⁴⁴ oda manuš hino nasvalo. Hino nažužo a o rašaj pre leste phenela, hoj hino nažužo vaš oda nasvaliben, so pes leske čhida avri pro šero.

⁴⁵ Sako, kas hin kajso nasvaliben, urela pre peste o čhingerde gada, na uchanela peske o bala pro šero, o vušta the e brada peske zaučharela andre a vičinela: „Nažužo, som nažužo!“ ⁴⁶ Calo časos, medik hino nasvalo, ela nažužo. Mušinel te bešel avrether avri le taboristar.“

E plešna pro gada

⁴⁷ „Te pes kerela e plešna pro gada la vlnatar abo le lanostar, ⁴⁸ pro side abo pro prephandle gada la vlnatar abo le lanostar, vaj pre varesavi cipa abo cipuňi veca, ⁴⁹ te hino zeleno abo lolo oda than pro gada, pre cipa, pro sido vaj pro prephandlo pochtan abo pre varesavi cipuňi veca, hin oda e nažuži plešna. Kampel oda te sikavel le rašaske. ⁵⁰ O rašaj obdikhela odi veca a dela la te garuvel pro eфта džives. ⁵¹ Pro eфтato džives oda than pale obdikhela. Te e plešna barila pro gada, pro sido vaj pro prephandlo pochtan, pre cipa, abo pre varesavi cipuňi veca, hin oda e nažuži plešna. Hin oda nažužo. ⁵² O rašaj mušinel te labarel ola veci, pre save pes kerda e plešna. Hin oda e nažuži plešna. Kampel oda te labarel.

⁵³ Ale te o rašaj dikhela, hoj oda plešňakro than pro gada, pro sido vaj pro prephandlo pochtan abo pre varesavi cipuňi veca na barol, ⁵⁴ prikazinela te rajbinel oda, pre soste sas e plešňa, a dela oda pale te garuvel pro efta džives.

⁵⁵ Sar imar ela o pochtan, pre savo sas oda plešňakro than, rajbimen avri, akor oda o rašaj obdikhela. Te dikhela, hoj oda than pes na čerinda, kajte na barila, the avke hino nažužo. Kampil oda te labarel, či odi plešňa hiňi andral abo avral. ⁵⁶ Ale te o rašaj dikhela, hoj oda than parňila avri pal oda, sar sas rajbimen, the avke les mušinel te činel avri le gadendar, la cipatar abo le pochtanestar, so sas sido vaj prephandlo.

⁵⁷ Te pes pale sikavela a barola oda plešňakro than pro gada, pro sido vaj pro prephandlo pochtan abo pre varesavi cipuňi veca, mušinel pes te labarel. ⁵⁸ O veci, pal save našlola odi plešňa pal oda, sar sas rajbimen, pes mušinen te rajbinel mek jekhvar a palis ena žuže.“

⁵⁹ Kada hin o zakonos pal e plešňa pro gada la vlnatar vaj le lanostar, abo pro sido vaj pro prephandlo pochtan, abo pre varesavi cipuňi veca, hoj pes te phenel, či oda hin žužo abo nažužo.

14

O obžužaripen le nasvalibnastar pre cipa

¹ O RAJ phenda le Mojžišoske: ² „Kada hin o zakonos pal o manuš, saves hin o nasvaliben pre cipa, andre oda džives, kana pes obžužarela, sar les anena ko rašaj: ³ O rašaj avela andral

o taboris avri a obdikhela les. Te dikhela, hoj o nasvaliben ole manušeske sastila avri, ⁴prikazinela, hoj te anen pre leskro obžužaripen duje džide žuže čiriklen, o cedroskro kaštoro, o purpurovo thav the o izopos. ⁵Akor o rašaj prikazinela, hoj te murdarel jekh le čiriklendar upral e čikakri piri, andre savi hin o švižo paňi. ⁶Palis lela le džide čirikles, o cedroskro kaštoro, o purpurovo thav the o izopos a kada savoro močinela andro rat le čirikleskro, so sas murdardo upral o švižo paňi. ⁷O rašaj eftavar pokropinela ole manušes, savo pes obžužarel andral o nasvaliben. Palis pre leste phenela, hoj hino žužo. Le džide čirikles mukela te ľecinel pre maľa.

⁸Akor oda, ko pes obžužarel, peske rajbinela o gada, holinela peske calo telos, landola andro paňi a palis ela žužo. Palis šaj avel andro taboris, ale ačhela avri a na džala andre peskro stanos efa dživesa. ⁹Pro eftato džives peske holinela o šero, e brada, o bervi the calo telos; rajbinela peske o gada, landola andro paňi a ela žužo.

¹⁰Pro ochtoto džives lela duje bakroren bi e chiba, jekha beršeskra ovečka bi e chiba a trin kili* nekfeder aro mišimen le olejoha pre chabeneskri obeta a trin deci olejos. ¹¹O rašaj savore kale vecenca ole manušes, savo pes obžužarel, ačhavela anglo RAJ paš o vudar andro Svetostankos.

¹²Palis o rašaj lela jekhe bakrores a anela les pre obeta vaš e vina, pridela paše trin deci olejos

* **14:10** 14,10 E hebrejiko čhib: 0,3 efa

a hazdela oda upre anglo RAJ sar e hazdli obeta. ¹³ Le bakrores murdarela pro sveto than, ode, kaj pes murdarel e obeta vaš o binos the e labardi obeta. Bo e obeta vaš e vina, avke sar the e obeta vaš o binos, hiñi prekal o rašaj a hiñi igen sveto. ¹⁴ O rašaj lela sikra le ratestar andral e obeta vaš e vina a makhela le manušeske, savo pes obžuzarel, telal o čačo kan, o baro anguš pro čačo vast the o baro anguš pro čačo pindro. ¹⁵ Palis lela o rašaj ole olejostar a čhivela peske pre burñik pro balogno vast. ¹⁶ Andre oda olejos močinela o anguš le čače vasteskro a eftavar leha pokropinela anglo RAJ. ¹⁷ Ole olejoha, so leske ačhila pre burñik, o rašaj makhela ole manušeske, savo pes obžuzarel, telal o čačo kan, o anguš pro čačo vast the o anguš pro čačo pindro. Makhela oda pre ola thana, kaj imar hin o rat pal e obeta vaš e vina. ¹⁸ Oka olejos, so leske ačhila, makhela tele pal e burñik pro šero ole manušeske, savo pes obžuzarel. Kavke les o rašaj obžuzarela anglo RAJ.

¹⁹ Akor o rašaj anela e obeta vaš o binos, savaha počinela vaš oda manuš, savo pes obžuzarel andral peskro nažuzipen. Palis murdarela le džviros pre labardi obeta ²⁰ a anela la jekhetane la chabeneskra obetaha pro oltaris. Kavke ola obetaha počinela vaš o binos ole manušeskro a ela žužo.“

Pal e obeta vaš o obžuzaripen le čore manušeskro

²¹ „Te oda manuš hino čoro a nane les ajci te anel, akor mi anel ča jekhe bakrores pre hazdli obeta vaš e vina, hoj vaš peske te počinel. Paš

oda mi anel the jekh kilos nekfeder aro mišimen le olejoha pre chabeneskri obeta the trin deci olejos. ²² Mi anel mek duje hrdličken abo duje holuben pal oda, pre soste les hin. Jekh ela pre obeta vaš o binos a dujto pre labardī obeta.

²³ Pro ohtoto džives oda anela vaš peskro obžuzaripen le rašaske paš o vudar andro Svestostankos anglo RAJ. ²⁴ O rašaj lela le bakrores pre obeta vaš o binos the trin deci olejos a ĥazdela oda upre anglo RAJ sar e ĥazdli obeta.

²⁵ Avke murdarela le bakrores pre obeta vaš e vina, palis lela sikra leskre ratestar a makhela le manušeske, savo pes obžuzarel, o čačo kan, o baro angušť pro čačo vast the o baro angušť pro čačo pindro. ²⁶ O rašaj peske čhivela ole olejostar pre burňik pro balogno vast ²⁷ a le angušťeha pro čačo vast pokropinela anglo RAJ eftavar le olejoha, so les hin pre balogñi burňik. ²⁸ Palis o rašaj makhela ole olejostar pal e burňik ole manušeske o čačo kan, o baro angušť pro čačo vast the o baro angušť pro čačo pindro. Makhela oda pre ola thana, kaj imar hin o rat pal e obeta vaš e vina. ²⁹ Oka olejos, so leske ačhila, makhela tele pal e burňik pro šero ole manušeske. Kavke les obžuzarela anglo RAJ. ³⁰ Palis obetinela duje hrdličken abo duje holuben, pal oda, pre soste les hin. ³¹ Jekh le čiriklendar ela pre obeta vaš o binos a dujto pre labardī obeta jekhetane la chabeneskra obetaha. Kavke o rašaj ola obetaha počinela vaš o bini ole manušeskre, savo pes obžuzarel.“

³² Kada hin o zakonos prekal oda, kas hin o nasvaliben pre cipa a nane les pre oda, hoj te

anel savoro, so kampil pre leskro obžučaripen.

E plešna pro kher

³³ Palis o RAJ phenda le Mojžišoske the le Aronoske: ³⁴ „Sar džana andre phuv Kanaan, savi tumenge dav andro vasta, a te andre tumari phuv andre varesavo kher domukava, hoj pes te kerel e nažuži plešna, ³⁵ akor mi džal oda manuš, kas oda hin andro kher, te phenel le rašaske: ‚Dičhol pes, hoj pes mange kerel andro kher e plešna.‘ ³⁶ Sigeder, sar avela o rašaj te dikhel pre plešna, prikazinela, hoj te pratinen savore veci avri andral o kher, hoj pes nič, so hin andro kher, te na melarel andre. Palis o rašaj avela te obdikhel o kher. ³⁷ Te obdikhela e plešna a ela pro fali zelena abo lole fleki a dičhola, hoj džal dži andro muros, ³⁸ akor o rašaj avela avri andral o kher a dela les te phandel andre pro efta dživesa. ³⁹ Sar o rašaj pro eftato džives avela pale a dikhela, hoj e plešna pro muri andro kher barila buter, ⁴⁰ akor prikazinela, hoj te len avri o bara la plešnaha andral o muri a te čhiven len pro nažužo than avri andral o foros. ⁴¹ A dela te randel tele e malta andral o kher pal savore fali a čhivena la pro nažužo than avri andral o foros. ⁴² Palis lena aver bara a thovena len pre oda than, kaj sas okla bara. Avke lena nevi malta a vakinena laha o fali andro kher.

⁴³ No te pes e plešna pale sikavela andro kher pal oda, sar sas o bara ile avri, e malta randli tele a vakimen nevi malta, ⁴⁴ akor o rašaj pale avela te obdikhel o kher. Te e plešna pale barila, akor oda hin e nažuži plešna andro kher; hino

nažužo. ⁴⁵ Oda kher kempel calo te čhivel tele a o bara, o kašta the savori vakuvka andral o kher pes lidžala pro nažužo than avri andral o foros.

⁴⁶ Te vareko gelahas andre ajso kher akor, sar hino phandlo, ela nažužo dži rači. ⁴⁷ Te vareko andre ajso kher sučahas abo chalahas, mušinel peske te rajbinel o gada.

⁴⁸ Ale te o rašaj džala andre a dikhela, hoj e plešna andro kher na barila pal oda, sar pale vakinde o fali, akor phenela pre oda kher, hoj hino žužo, bo sastila avri andral e nažuži plešna. ⁴⁹ Pre oda, hoj te obžužarel oda kher, lela duje čiriklen, o cedroskro kaštoro, o purpurovo thav the o izopos. ⁵⁰ Jekhe čirikles murdarela upral e nadoba čikatar, andre savi hin o švižo paňi. ⁵¹ Palis lela o cedroskro kaštoro, o izopos, o purpurovo thav the okle džide čirikles, močinela oda savoro andro rat ole murdarde čirikleskro the andro švižo paňi a o kher eftavar pokropinela. ⁵² Avke o rašaj obžužarela oda kher ole rateha, le paňeha, le čirikleha, le cedroskre kaštoreha the le purpurove thaveha. ⁵³ Le džide čirikles mukela avri andral o foros pre maľa. Kavke o rašaj obžužarela oda kher a ela žužo.“

⁵⁴ Kada hin o zakonos pal savore nasvalibena pre cipa, ⁵⁵ pal e nažuži plešna pro gada abo pro kher, ⁵⁶ pal o šuvlipen, pal o prišti the pal o fleki, ⁵⁷ hoj te siklon, kana hin vareso žužo abo nažužo.

Kada hin o zakonos pal o nasvaliben pre cipa the pal e nažuži plešna.

15

O nažužipen le muršeskro

¹ O RAJ phenda le Mojžišoske the le Aronoske:
² „Phenen kada le Izraelitenge: „Te varesave muršestar gelahas o vitok andral o telos, oda vitok hino nažužo. ³ Či lestar oda čulal abo leske zaačhel andro telos, hino olestar nažužo.

Kavke leskro vitok melarel andre kada:
⁴ Dojekh hadžos, pre savo pašlilahas, ela nažužo a dojekh veca, pre savi bešlahas, ela nažuži.

⁵ Sako, ko pes chudela leskre hadžostar, peske mušinelat te rajbinel o gada a te landol andro pañi; ela nažužo dži rači. ⁶ Sako, ko peske bešela pre oda than, kaj bešelas oda manuš, kastar džal o vitok, mušinelat peske te rajbinel o gada a te landol andro pañi; ela nažužo dži rači. ⁷ Sako, ko pes chudela ole manušestar, kastar džal o vitok, mušinelat peske te rajbinel o gada a te landol andro pañi; ela nažužo dži rači. ⁸ Te oda, kastar džal o vitok, čhungardahas pre varekaste, ko hino žužo, oda manuš peske mušinelat te rajbinel o gada a te landol andro pañi; ela nažužo dži rači. ⁹ Dojekh sedlos, pre savo bešelas oda manuš, kastar džal o vitok, ela nažužo. ¹⁰ Sako, ko pes chudela varesave vecendar, so sas tel oda manuš, kastar džal o vitok, ela nažužo dži rači. Oda, ko kidela upre ola veci, peske mušinelat te rajbinel o gada a te landol andro pañi; ela nažužo dži rači. ¹¹ Sako, ko pes chudela ole manušestar, kastar džal o vitok, bi oda, hoj peske žužardahas o vasta andro pañi, peske mušinelat te rajbinel o gada a te landol andro pañi; ela nažužo dži rači. ¹² E nadoba čikatar, savatar

pes chudna oda, kastar džal o vitok, kampil te phagerel a savore kaštune nastrojti te žužarel andro paňi.

¹³ Sar oda manuš, savestar džal o vitok, sastola avri, rachinela ehta dživesa akorestar, kanastar sastila. Palis peske rajbinela o gada, landola andro švižo paňi a ela žužo. ¹⁴ Pro ochtoto džives lela duje hrdličken abo duje holuben, avela anglo RAJ paš o vudar andro Svetostankos a dela len le rašaske. ¹⁵ O rašajanela jekh pre obeta vaš o binos a dujto pre labardi obeta. Kavke o rašaj anglo RAJ obžužarela ole manušes, savestar džalas o vitok.

¹⁶ Te varesave muršeske gelahas avri o semenos, ta mušinel te landol calo andro paňi a dži rači ela nažužo. ¹⁷ Savore gada abo veci cipatar, pre save o semenos čulilahas, kampil te rajbinel andro paňi a ena nažuže dži rači. ¹⁸ Te varesavo murš pašlolas peskra romňaha a gela lestar avri o semenos, mušinen sodujdžene te landol andro paňi a ena nažuže dži rači. ‘‘

O nažužipen la džuvlakro

¹⁹ „, Sar la džuvla hin peskre dživesa, hiňi nažuži ehta dživesa. Sako, ko pes latar chudela, ela nažužo dži rači. ²⁰ Savoro, pre soste pašlola akor, sar pre late hin, ela nažužo a savoro, pre soste bešela, ela nažužo. ²¹ Sako, ko pes chudela lakre hadžostar, peske rajbinela o gada, landola andro paňi a ela nažužo dži rači. ²² Sako, ko pes chudela varesostar, pre soste oj bešelas, peske rajbinela o gada, landola andro paňi a ela nažužo dži rači. ²³ Či oda ela hadžos abo vareso aver,

pre soste bešelas, te pes olestar vareko chudela, ela nažužo dži rači. ²⁴ Te o murš laha pašlilahas akor, sar pre late hin, džala pre leste lakro nažužipen a ela nažužo efta dživesa. Dojekh hadžos, pre savo ov pašlola, ela nažužo.

²⁵ Te la džuvlatar džal o vitok aver dživesa sar oda, so pre late hin sako čhon, abo te latar džal o vitok pal oda, sar pregele lakre dživesa; ela nažuži avke sar paš peskro čhoneskro nažužipen, medik latar džal o vitok. ²⁶ Dojekh hadžos, pre savo peske oj akor pašlola, ela nažužo avke sar oda hadžos, pre savo pašlol, sar la hin lakre dživesa. Dojekh veca, pre savi bešela, ela nažuži avke sar andre ola dživesa, sar pre late hin. ²⁷ Sako, ko pes chudela ole vecendar, ela nažužo. Mušinela peske te rajbinel o gada, te landol andro pañi a ela nažužo dži rači.

²⁸ Sar imar pre džuvli na ela, rachinela efta dživesa a palis ela žuži. ²⁹ Pro ochtoto džives lela duje hrdličken abo duje holuben a anela len le rašaske paš o vudar andro Svetostankos. ³⁰ O rašaj anela jekhes pre obeta vaš o binos a dujtones pre labardi obeta. Kaleha o rašaj počinela anglo RAJ vaš lake, bo angle peskro vitok sas nažuži.

³¹ Kavke mušinen te likerel le Izraeliten oddelimen olestar, so lendar kerel nažuže, hoj te na meren andre peskro nažužipen vaš oda, hoj melardehas andre miro Svetostankos, savo hino maškar lende. ‘ ‘

³² Kada zakonos hin prekal oda, kastar čulal o vitok: Prekal oda kaske džal avri o semenos, savo

les melarel; ³³ prekal e džuvli, sava hin peskre dživesa; prekal o murš vaj džuvli, kastar čulal o vitok; a the prekal oda, ko pašlol la džuvlaha andre lakre nažuže dživesa.

16

*O džives, kana pes obetinel vaš o bini cale narodoskre**

¹ O RAJ vakerda le Mojžišoha pal o meriben le duje Aronoskre čhavengro, save avle anglo RAJ la cudza jagaha a mule. ² O RAJ phenda le Mojžišoske: „Phen tire phraleske le Aronoske, hoj te na avel ča kana kamel andro Neksveteder than pal o pochtan anglo kritos, so hin pre archa la zmluvakri, hoj te na merel, bo me man sikavava upral oda kritos andre chmara.

³ O Aron šaj avel andro Neksveteder than kavke: Anela le terne bikos pre obeta vaš o binos the le bakres pre labardi obeta. ⁴ Urela pre peste o pošvecimen ruchos the o telune gada le lanostar. Phandela pašal peste o lanovo sirimos a pro šero thovela o turbanos. Kala gada hine pošvecimen, vašoda landola andro pañi angloda, sar len pre peste urela. ⁵ Lela le Izraelitendar duje capen pre obeta vaš o binos a jekhe bakres pre labardi obeta.

⁶ O Aron obetnela le bikos sar e obeta pro zmjereñje vaš peskro binos the vaš o bini peskra famelijakre. ⁷ Palis lela soduje capen a ačhavela len anglo RAJ paš o vudar andro Svetostankos. ⁸ O Aron čhivela o losi vaš soduj capi – jekh

* **16:** 16,1 E hebrejiko čhib: Jom kipur

losos prekal o RAJ a dujto prekal o Azazel†. ⁹ O Aron anela le capos, pre savo perela le RAJESKRO losos, a obetinela les sar e obeta vaš o binos. ¹⁰ Ale ole capos, pre savo perela le Azazeloskro losos, anela te sikavel džidones anglo RAJ, hoj pre leste te kerel o obrados pro zmjereňje a te bičhavel les het pre pušta le Azazeloske.

¹¹ O Aron anela le bikos sar obeta vaš peskro binos, hoj te kerel e obeta pro zmjereňje vaš peste the vaš peskri famelija. Le bikos murdarela sar obeta vaš peskro binos, ¹² palis lela andre kadidloskri lopatka pherdo angara, so labon pro oltaris, the duj pherde burňika le voňave kadidloha a anela oda andre pal o pochtan andro Neksveteder than. ¹³ Thovela o kadidlos pre jag anglo RAJ a o thuv le kadidlostar zagaruvela o kritos, so hin pre archa la zmluvakri, hoj te na merel. ¹⁴ Palis lela le angušteha sikra le bikoskre ratestar a pokropinela o kritos anglal pre vi-chodno sera a le angušteha eftavar pokropinela the o than anglo kritos le rateha.

¹⁵ Paloda džala te murdarel le capos pre obeta vaš le manušengro binos a o rat lidžala andre pal o pochtan. Le caposkre rateha kerela tiš avke, sar kerđa le bikoskre rateha – pokropinela le rateha o kritos the o than anglo kritos. ¹⁶ Kavke obžužarela o Neksveteder than le Izraelitengre nažužipnastar a kerela o obrados pro zmjereňje vaš le manušengre bini the nalačhipena. Kavke oda kerela le Svetostankoha, so hino andre lengro taboris pašal lengre nažužipena. ¹⁷ Sar o

† **16:8** 16,8 Šaj el oda o demonos, so dživel pre pušta.

Aron džala andro Neksveteder than te kerel oda obrados pro zmjereňje, ňiko našti avel andro Svetostankos, medik na avela avri a na dokerela oda obrados pro zmjereňje vaš peste, vaš peskri famelija the vaš savore Izraeliti.

¹⁸ Palis džala paš o oltaris, so hin anglo RAJ, a kerela upre o obrados pro zmjereňje. Lela sikra le bikoskre ratestar the sikra le caposkre ratestar a makhela savore rohi le oltariskre. ¹⁹ Le angušteha les eftavar pokropinela le rateha. Kavke les obžušarela le Izraelitengre nažužipnastar a pošvecinela les.

²⁰ Sar dokerela e služba, savaha obžušarela o Neksveteder than, o Svetostankos the o oltaris, anela le džide capos prekal o Azazel. ²¹ O Aron thovela soduj vasta pre le caposkro šero, viznavinela upral leste savore bini le Izraelitengre, savore lengre nalačhipena the savore lengre vini. Avke thovela savoro pre le caposkro šero a dela les ole muršeske, so hino pre oda avrikidlo, hoj les te lidžal het pre pušta. ²² Oda murš mukela le capos pre pušta a o capos pre peste lela savore lengre bini pre ajso than, kaj nane nič.

²³ Palis o Aron džala andro Svetostankos, čhivela pal peste tele o lanova gada, so pre peste urđa paš o vudar andro Neksveteder than a mukela len ode. ²⁴ Landola pro sveto than andro paňi a urela pre peste peskre gada. Palis avela avri a obetinela e labardi obeta vaš peske the e labardi obeta vaš o manuša. Avke kerela o obrados pro zmjereňje vaš peskre bini the vaš o bini le manušengre. ²⁵ O žiros pal e obeta

važ o binos labarela pro oltaris. ²⁶ Oda murš, savo ligenda le capos pre pušta ko Azazel, peske mušinel te rajbinel o gada a te landol andro pañi a palis šaj avel andro taboris. ²⁷ O bikos pre obeta vaš o binos the o capos pre obeta vaš o binos, savengro rat pes anda andro Neksveteder than pre obeta pro zmjereñje, pes mušinen te lidžal avri andral o taboris. Lengri cipa, o mas the o goja ena labarde. ²⁸ Oda murš, so len labarela, peske mušinela te rajbinel o gada a te landol andro pañi. Palis šaj avel andro taboris.

²⁹ Kada hin o zakonos prekal tumende pro furt: Pro dešto džives andro eftato čhon tumen poscinena a pokorinena a na kerena ñisavi buči – añi o Izraeliti añi o cudzinci, so bešen tumenca – ³⁰ bo andre oda džives pes vaš tumenge kerela o obrados pro zmjereñje, hoj te aven obžuzarde savore tumare binendar. Avke avena žuže anglo RAJ. ³¹ Oda hin o šabatoskro odpočinkos prekal tumende. Poscinena tumen a pokorinena. Kada zakonos hino pro furt.

³² O obrados pro zmjereñje kerela o nek-bareder rašaj, savo sas pomazimen the ačhado andre rašajiko služba pal peskro dad. Urela pre peste o pošvecimen lanovo ruchos ³³ a kerela o obrados pro zmjereñje vaš o Neksveteder than, vaš o Svetostankos, vaš o oltaris, vaš o rašaja the vaš savore manuša. ³⁴ Kada zakonos ela prekal tumende pro furt: Jekhvar beršeste pes vaš o Izraeliti kerela o obrados pro zmjereñje, hoj lenge te aven odmukle savore bini.“

Savoro sas kerdo avke, sar oda o RAJ prikazinda le Mojžišoske.

17

Kaj te obetinel

¹ O RAJ phenda le Mojžišoske: ² „Vaker ko Aron, ke leskre čhave the ke savore Izraeliti a phen lenge: ‚Kada prikazinda o RAJ: ³ Te varesavo Izraelitas murdarela pre obeta le bikos, le bakrores vaj la koza andro taboris abo avri pal o taboris ⁴ a na anela ole džviros paš o vudar andro Stanos sar daros pre obeta le RAJESKE, ela pre leste e vina vaš oda avričhordo rat a mušinel te el tradlo het le Devleskre manušendar. ⁵ Kada hin vašoda, hoj o Izraeliti te anen le RAJESKE ola obeti, save obetinen pro mali. Akanastar len mušinen te anel le rašaske paš o vudar andro Svetostankos, hoj len te obetinen le RAJESKE sar e smiromoskri obeta. ⁶ O rašaj pokropinela le rateha le RAJESKRO oltaris paš o vudar andro Svetostankos, a labarela o žiros sar e obeta, so šukares voñinel le RAJESKE. ⁷ Avke imar ma obetinen o obeti le caposkre modleng, savenca krenas duchovno lubipen. Kada zakonos hino prekal tumende the prekal savore tumare pokoleñja pro furt.‘

⁸ A phen lenge mek: ‚Te varesavo Izraelitas abo cudzincos, so bešel tumenca, obetinel a labardi obeta abo aver obeta ⁹ a na anela la paš o vudar andro Svetostankos, hoj la ode te obetinel le RAJESKE, ajse dženes pes mušinel te tradel het le Devleskre manušendar.‘ “

Te na pes chal o rat

¹⁰ „Te varesavo Izraelitas abo cudzincos, so bešel tumenca, chala o rat, me lestar visarava miro muj. Sakones, ko chalahas o rat, tradava avri mire manušendar. ¹¹ Se andro rat hin o dživipen le teloskro. Me tumenge diňom o rat, hoj leha te keren pro oltaris o obrados pro zmjereňje vaš tumaro dživipen. Le rateha, andre savo hin o dživipen, pes dochudel o zmjereňje. ¹² Vašoda phendom le Izraelitenge: „Ńiko tumendar našti chal o rat, aňi o cudzincos, so bešel tumenca, našti les chal.“

¹³ Te varesavo Izraelitas abo cudzincos, so bešel tumenca, chudela džvirov abo čirikles, saves pes šaj chal, mušinel lestar te mukel avri o rat a te učarel oda andre la phuvaha. ¹⁴ Se andro rat hin o dživipen dojekhe teloskro. Vašoda phendom le Izraelitenge: „Našti chan ņisavo rat, bo andre leste hin o dživipen dojekhe teloskro. Sako, ko chalahas o rat, ela tradlo het.“

¹⁵ Sako, či o Izraelitas abo o cudzincos, ko chalahas ajse džvirov, so murdaľiľa, abo ajse, so sas rozchalo avre džvirostar, peske mušinel te rajbinel o gada, te landol andro paňi a ela nažužo dži rači. Palis ela žužo. ¹⁶ Te peske na rajbinela o gada a na landola andro paňi, hin les vina a ľidžala vaš oda o trestos.‘ “

18

O zakoni pal o žužo dživipen

¹ O RAJ phendľa le Mojžišoske: ² „Vaker ko Izraeliti a phen lenge: ‚Me som o RAJ, tumaro

Del. ³ Tumen našti keren oda, so pes kerel andro Egipt, kaj bešenas; aňi našti keren oda, so pes kerel andro Kanaan, kaj tumen lidžav. Ma dživen avke sar on. ⁴ Tumen pes likereren pal mire zakoni a keren oda, so me tumenge prikazinav. Me som o RAJ, tumaro Del. ⁵ Dolikeren mire prikazi the zakoni. Bo oda manuš, ko len dolikerela, dživela lendar. Me som o RAJ.

⁶ Nisavo murš našti džal paš e džuvli andral peskri famelija, hoj laha te pašlol. Me som o RAJ.

⁷ Ma ker ladž tire dadeske oleha, hoj pašloha tira daha. Hiňi tiri daj; našti laha pašlos.

⁸ Ma ker ladž tire dadeske oleha, hoj pašloha leskra avra romňaha, bo oleha kerđalas ladž tire dadeske.

⁹ Ma pašluv tira pheňaha, či hiňi tire dadeskri čhaj abo tira dakri čhaj, či imar uliľa andre tiro kher abo avrether; našti laha pašlos.

¹⁰ Ma pašluv le čhaskra abo la čhakra čhaha, bo oleha kereha ladž tuke korkoreske.

¹¹ Ma pašluv le dadeskra avra romňakra čhaha, bo hiňi tire dadeskri čhaj a hiňi tiri pheň.

¹² Ma pašluv le dadeskra pheňaha; oj hiňi tire dadeskri famelija.

¹³ Ma pašluv tira dakra pheňaha, bo oj hiňi tira dakri famelija.

¹⁴ Ma ker ladž le dadeskre phraleske oleha, hoj pašloha leskra romňaha; oj hiňi tiri nena.

¹⁵ Ma pašluv tira boraha. Oj hiňi tire čhaskri romňi; našti laha pašlos.

¹⁶ Ma pašluv le phraleskra romňaha, bo oleha kerđalas ladž tire phraleske.

17 Ma pašľuv la džuvľaha a palis the lakra čhaha abo lakra vnučkaha pal la čhakri aňi pal le čhaskri sera. On hine lakri famelija. Kada ulahas igen nalačhi veca.

18 Ma le tuke tira romňakra pheňa sar avra romňa, hoj laha te pašľos, medik tiri romňi dživel.

19 Ma dža paš e romňi, hoj laha te pašľos akor, sar la hin peskre čhoneskre dživesa.

20 Ma pašľuv avre dženeskra romňaha, bo oleha tut melarďalas andre.

21 Ňikaskre tire čhavendar ma domuk te obetinel le Molochoske*; ma melar andre o nav tire Devleskro. Me som o RAJ.

22 Ma pašľuv le muršeha, avke sar pes pašľol la džuvľaha. Oda hin baro džungipen.

23 Ma pašľuv Ňisave džviroha, bo oleha tut melarďalas andre. Aňi e džuvľi te na avel paš o džviros, hoj leha te pašľol. Oda hin igen previsardi veca.

24 Ňisave kale vecenca tumen ma melaren andre! Bo kale savoreha pes melarenas o narodi, saven tradav avri anglal tumende. 25 Kavke pes melarďa andre e phuv, ale me la mardom vaš lakre bini a e phuv čhida avri le manušen, so ode bešenas. 26 Ale tumen dolikeren mire prikazi the zakoni a ma keren nič kale džungipnastar, aňi o Izraelitas aňi o cudzincos, savo dživel maškar tumende. 27 Bo savore kala džungipena kerenas o manuša andral kadi phuv, so kade

* **18:21** 18,21 e modla, savake obetinas le čhavoren

dživenas angle tumende, avke sas e phuv meľardi andre. ²⁸ Te la meľarena andre, the tumen čhivela avri e phuv, avke sar čhida avri le naroden, so kade dživenas angle tumende.

²⁹ Sako, ko kerđahas ča jekh kale džungipnastar, ela tradlo het le Devleskre manušendar. ³⁰ Dolikeren mire prikazi a ma keren nič ole džungale vecendar, save kerenas ola narodi angle tumende. Ma meľaren tumen andre ole vecenca. Me som o RAJ tumaro Del.' "

19

Pal o posveteňje the pal o pravos

¹ O RAJ phendā le Mojžišoske: ² „Prevaker ke savore Izraeliti a phen lenge: „Aven sveta, bo me, o RAJ, tumaro Del, som sveto.

³ Sako mi del pačiv peskra da the dades. Dolikeren mire šabatoskre dživesa. Me som o RAJ, tumaro Del.

⁴ Ma visaren tumen ko modli; ma keren tumenge le trastune devloren. Me som o RAJ, tumaro Del.

⁵ Sar obetinena le RAJESKE e smiromoskri obeta, anen la avke, hoj te arakhen miloš andre leskre jakha. ⁶ La obetakro mas pes mušinel te chal andre oda džives, sar pes obetinel, abo pre dujto džives. So ačhela dži o trito džives, pes mušinel te labarel. ⁷ Te vareko oda chala pro trito džives, ela oda nažužo a na ela priilo. ⁸ Ela vina oles, ko oda chala, bo meľardi andre oda, so hin sveto le RAJESKE. Ela tradlo het le Devleskre manušendar.

⁹ Sar skideha upre o ulipen pal tiri phuv, ma skide les dži pal o agora la malakre aňi ma skide oda, so tumenge pele pre phuv. ¹⁰ Ma visar tut dujtovar andre tiri viňica, hoj te skides upre o hroznos, aňi ma skide oda, so peľa pre phuv. Muk oda le čoreske the le cudzincoske. Me som o RAJ, tumaro Del.

¹¹ Ma čoren!

Ma klaminen!

Ma thoven avri jekh avreha!

¹² Ma le falošne vera pre miro nav, hoj te na meľares andre o nav tire Devleskro. Me som o RAJ.

¹³ Ma trapin avre dženes aňi les ma občorar. Počin oles, kas ilal andre buči, a ma zlíker paš tute leskre love dži tosara.

¹⁴ Ma koš le kašukes, aňi ma thov nič pro drom tel o pindre le koreske, ale dara tut tire Devlestar. Me som o RAJ.

¹⁵ Ma previsar o čačipen pro sudos. Ma zaačh tut vaš űikasko pro sudos vaš oda, hoj hino čoro abo barvalo, ale sudzin čačipnaha aver dženes.

¹⁶ Ma rozlídža o pletki maškar tire manuša.

Te džal varekaske pal o dživipen, ma užar a dža te svedčinel. Me som o RAJ.

¹⁷ Te tut hin vareso pre aver dženo, ma garuv e űenavišť andre tiro jilo, ale dovaker leske, hoj te na lidžas vaš leške o binos.

¹⁸ Ma de pale aňi ma líker cholí pre űikaste andral tumare manuša, ale kam avres avke sar tut korkores. Me som o RAJ.

¹⁹ Dolíkeren mire zakoni.

Ma domuk, hoj pes te križinen duj druhi džviri.

Ma sadzin pre tiri maļa duj druhi semena.

Ma uri pre tute o gada, so hine side duje druhendar pochtanendar.

²⁰ Te vareko pašlola la otrokiņaha, savi hiņi mangadī avre muršeske, no na sas avricindī abo premukli pre sloboda, sodujdzene ena potrestimen. Ale na ena murdarde, bo oj na sas slobodno. ²¹ Vaš peskri vina oda murš anela le RAJESKE bakres pre obeta vaš e vina paš o vudar andro Svetostankos. ²² Palis o rašaj le bakreha pre obeta vaš e vina anglo RAJ počinela vaš o binos, so kerda. A o binos pes leske odmukela.

²³ Sar avena andre phuv Kanaan a sadzinena všelijaka ovocna stromi, našti lendar takoj chan. Lengro ovocje tumenge ela zakazimen, našti len chan trin berš. ²⁴ Pro štarto berš ela savoro lengro ovocje sveto, anena len sar e palikeribnaskri obeta le RAJESKE. ²⁵ Pro pandžto berš šaj chan lengro ovocje. Te kada kerena, barola tumenge buter ulipen. Me som o RAJ, tumaro Del.

²⁶ Ma chan ņisavo mas le rateha.

Ma vražinen aņi ma čarinen.

²⁷ Ma strihinen tumenge o bala pro šero pal o seri aņi ma holinen o agora tumare bradengre.

²⁸ Ma čingeren tumen pro ņelos, sar roven vaš o mulo manuš, aņi ma tetinen tumenge pro ņelos o znaki. Me som o RAJ.

²⁹ Ma melar tira čha oleha, hoj latar kereha lubņi. Te oda kereha, o manuša chudena te kerel o lubipen a e phuv pes pherdžarela le džungipnaha.

³⁰ Dolikeren mire šabatoskro dživesa a mi el tumen pačiv angle miro Svetostankos. Me som o RAJ.

³¹ Ma džan te phučel le vražņikendar aņi olendar, ko privičinen avri le mulen, hoj tumen lenca te na mełaren andre. Me som o RAJ, tumaro Del.

³² Den pačiv olen, kaske hin buter berša. Ušten upre anglo manuša, saven hin šiva bala, a daran tumen tumare Devlestar. Me som o RAJ.

³³ Te bešela cudzo manuš andre tumari phuv, ma trapinen les. ³⁴ Oda cudzo manuš, so bešel tumenca, ela sar jekh tumendar. Kamen les avke sar pes, bo the tumen sanas o cudzinci andro Egipt. Me som o RAJ, tumaro Del.

³⁵ Ma thoven ņikaha avri aņi ma klaminen, sar merinen e mira abo sar važinen pre vaha. ³⁶ Sar važinen, mi el tumen pačivali vaha, pačivali mira the čače nadobi, savenca merinena e mol vaj e pšeņica. Me som o RAJ, tumaro Del, savo tumen iła avri andral o Egipt.

³⁷ Dolikeren savore mire zakoni the prikazi a dživen pal lende. Me som o RAJ.’“

20

O trestos vaš e modloslužba

¹ O RAJ phenda le Mojžišoske: ² „Phen le Izraelitenge: ,Te vareko le Izraelitendar abo le cudzincendar, save bešen andro Izrael, dela peskre čhavendar la modlake Moloch, mušinel te merel. Savore manuša odarik les murdarena le barenca. ³ Me korkoro džava pre leste a

tradava les avri leskre manušendar, bo diña le Molochoske peskre čhavendar a oleha melarda miro Svetostankos a kerda ladž mire svete naveske. ⁴ Te o manuša andral leskri phuv peske na kerdehas nič olestar, hoj oda manuš diña peskre čhavendar le Molochoske, a te les na murdardehas, ⁵ akor me korkoro džava pre leste the pre leskri famelija a tradava les avri le manušendar jekhetane olenca, ko nane verna a lašaren le Moloch avke sar ov.' "

Te na džal pal o vražnika

⁶ „Te vareko kerela o duchovno lubipen oleha, hoj džala te phučel le vražnikendar abo olendar, ko privičinen avri le mulen, pre ajso manuš džava a tradava les avri leskre manušendar.' "

Pal o posveteŕje

⁷ „Pošvecinen tumen a aven sveta, bo me som o RAJ, tumaro Del. ⁸ Dolikeren o prikazi a dživen pal lende. Me som o RAJ, ko tumendar kerel sveta manuša.

⁹ Sako, ko košel peskre dades abo peskra da, mušinel te merel. Vaš oda, hoj košla peskre dades abo peskra da, ov hino vinnovato vaš peskro meriben.

¹⁰ Te vareko kerela lubipen la džuvlaha, so hiñi veraduñi avre Izraelitaha, mušinen te merel the o lubaris the e lubñi.

¹¹ Te vareko pašlola le dadeskra romñaha, oleha kerela ladž peskre dadeske. Sodujdžene mušinen te merel; on hine vinnovata vaš peskro meriben.

12 Te vareko pašlola peskra boraha, sodujdžene mušinen te merel. Kerde o džungipen. On hine vinnovata vaš peskro meriben.

13 Te vareko pašlola le muršeha, avke sar pes pašlol la džuvlaha, sodujdžene mušinen te merel, bo kerde o džungipen. On hine vinnovata vaš peskro meriben.

14 Te peske vareko lela romňake varesava da jekhetane la čhaha, oda hin baro džungipen. Akor mi labaren the les the soduje džuvlen, hoj kada baro džungipen te na ačhel maškar tumende.

15 Te varesavo murš pašlola le džviroha, mušinel te merel a le džviros kampil te murdarel.

16 Te varesavi džuvli avela paš o džviros a pašlola leha avke sar le muršeha, murdareha the la džuvla the le džviros. Mušinen te merel. On hine vinnovata vaš peskro meriben.

17 Te peske vareko lela romňake peskra pheňa, či pal le dadeskri sera abo pal la dakri sera, a pašlona jekh avreha, hin oda o džungipen. Sodujdžene ena tradle het peskre manušendar avke, hoj oda sako dikhela. Kerda ladž peskra pheňake a lidžala vaš oda e vina.

18 Te vareko pašlola la džuvlaha akor, sar la hin lakre dživesa, ta odučharel oda than, khatar lake džal o rat, a the oj oda odučharel. Sodujdžene ena tradle het peskre manušendar.

19 Na pašloha le dadeskra abo la dakra pheňaha, bo lake kerdalas ladž. Sodujdžene san vinnovata.

²⁰ Te vareko pašlola peskra nenaha, kerela ladž peskre bačiske. Soduždžene ena vinnovata vaš peskro binos a merena bi o čhave.

²¹ Te peske lela vareko le phraleskra romña, hin oda o džungipen, bo kerela ladž peskre phraleske. Ačhena bi o čhave.

²² Dolikeren savore mire prikazañja the savore mire zakoni. Dživen pal lende, hoj tumen te na čhivel avri odi phuv, andre savi tumen lidžav, hoj ode te bešen. ²³ Ma keren o zviki ole narodengre, saven tradav het angle tumende. On mange džunglile, bo kada savoro kerenas. ²⁴ Ale tumenge phendom: „Lena tumenge lengri phuv a me tumenge la dava sar dedictvos - e phuv, andre savi čulal o thud the o medos.“ Me som o RAJ, tumaro Del, savo tumen oddelindom kale narodendar.

²⁵ Vašoda džanen, savo rozdžel hin maškar o žužo the nažužo džviros a maškar o žužo the nažužo čiriklo, a keren pal oda. Ma meľaren tumen andre ole džviroha, ole čirikleha aňi oleha, so pes cirdel pal e phuv - olenca, saven oddelindom, hoj te aven tumenge nažuže. ²⁶ Avena mange sveta, bo me, o RAJ, som sveto a me tumen oddelindom le narodendar, hoj te aven mire.

²⁷ Te vareko tumendar, či murš abo džuvli, vrazilnela abo privičinela avri le mulen, mušinel te merel. Murdaren len le barenca. On hine vinnovata vaš peskro meriben.’“

21

O prikazi le rašajenge

1 O RAJ phendā le Mojžišoske: „Phen le rašajenge, le Aronoskre čhavage, kada: ‚Ma melaren tumen andre oleha, hoj avlanas pašes ko mulo manuš tumare manušendar. 2 Ča te merela vareko le rašaskra famelijatar, či e daj, o dad, o čhavo, e čhaj abo o phral, o rašaj šaj avel pašes. 3 Šaj avel pašes the paš e pheñ, savi hiñi slobodno, na gela romeste a mek dživel paš leste; the laha pes šaj melarel. 4 O rašaj te na melarel pes andre añi akor, te merel vareko, ko leske ačhila famelija pal o bijav; te na džal pašes paš o mulo, bo avke ačhela nažužo.

5 O rašaj te na strihinel peske o bala, te na holinel e brada añi te na čhingerel pes pro telos, hoj te sikavel e žala. 6 O rašaja mušinen te ačhel sveta peskre Devleske a našti melaren andre leskro nav. Anen le RAJESKE o jagale obeti, o chaben peskre Devleskro, vašoda mušinen te ačhel sveta.

7 Ma len tumenge romňake la džuvľa, so hiñi melardi le lubipnaha, añi la džuvľa, sava mukľa lakro rom, bo tumen, o rašaja, san sveta tumare Devleske.

8 A tumen, manušale, len le rašajen sar sve-tonen, bo on anen o chabeneskre obeti tumare Devleskre. Vašoda ena tumenge sveta, bo me, o RAJ, som sveto – me, savo tumen pošvecinav.

9 Te pes le rašaskri čhaj melarela andre le lubipnaha, kerela ladž peskre dadeske; mušinen la te labarel andre jag.“

O prikazi le nekbareder rašaske

¹⁰ „,O nekbareder rašaj hin oda maškar peskre phrala, saveske sas pro šero avričhido olejos pro pomazaňje a saveske sas dino te urel pre peste rašajika gada, vašoda našti peske mukel o bala pro šero rozburimen a našti pre peste čingerel o gada. ¹¹ Našti avel pre oda than, kaj hin o mulo manuš, hoj pes te meľarel. Aňi te oda ela leskro dad abo leskri daj, ¹² našti džal avri andral o Svetostankos peskre Devleskro, hoj les te na meľarel andre, bo sas le olejoha pro pomazaňje oddino le Devleske. Me som o RAJ.

¹³ Mušinel peske te lel romňake pačivala čha. ¹⁴ Našti peske lel romňake vdova abo džuvľa, sava mukľa o rom, abo džuvľa, so sas meľardi le lubipnaha. Mušinel peske te lel romňake pačivala čha peskre manušendar, ¹⁵ hoj te na meľarel andre o potomstvos maškar peskre manuša. Me som o RAJ, savo lestar kerel sveto.’“

Mek aver prikazi le rašajenge

¹⁶ O RAJ phenda le Mojžišoske: ¹⁷ „Phen le Aronoske: ‚Te varekas tire potomkendar ulahas varesavi telesno chiba, oda dženo našti anel o chaben peskre Devleskro. ¹⁸ Bo ņiko, kas hin varesavi telesno chiba, našti kerel kadi služba: ņiko, ko hino koro abo bango; ņiko, kaste hin vareso o muj abo kas hin jekh vast abo jekh pindro bareder; ¹⁹ ņiko, kaste hin phago o vast abo phago o pindro; ²⁰ ņiko, ko hino pukľato abo na dobarila avri; abo kas hin vareso pre jakh; abo kas hin nasvaliben pre cipa; aňi ņiko, kaske hino muršikano udos poškodzimen. ²¹ ņiko le rašaskre Aronoskre čhavendar, saves

hin varesavi telesno chiba, našti anel pro oltaris e obeta le RAJESKE. Hin les chiba, vašoda našti anel o chaben peskre Devleskro. ²² No šaj chal o neksveteder chaben the o sveto chaben peskre Devleskro. ²³ Ale našti džal andro Svetostankos paš o pochtan aňi paš o oltaris, bo hin les e telesno chiba. Našti melarel miro Svetostankos, bo me som o RAJ, savo lendar kerel sveta.' "

²⁴ Avke oda o Mojžiš phenda le Aronoske, leskre čhavage the savore Izraelitenge.

22

Ko šaj chal le obetendar

¹ O RAJ phenda le Mojžišoske: ² „Phen le Aronoske the leskre čhavage, hoj te keren pačivales le svete darenca, save o Izraeliti oddelinde prekal mande, a te na keren ladž mire svete naveske. Me som o RAJ.

³ Phen lenge: „Prekal savore pokoleňja, so avena, te vareko tumare potomkendar gelahas paš ola sveta veci, save o Izraeliti oddelinde prekal o RAJ, a ulahas nažužo, kajso manuš pes mušinel te tradel het pašal miro muj. Me som o RAJ.

⁴ Te varekas andral o potomstvos le Aronoskro ulahas o nasvaliben pre cipa abo lestar gelahas o vitok, našti chal le svete obetendar, medik pes na obžužarela. Ela nažužo the akor, te pes chudňahas varesave vecendar, save sas melarde andre le mule manušestar, abo te lestar gelahas avri o semenos. ⁵ Melardahas pes andre the akor, te pes chudňahas varesave džvirostar, so pes cirdel pal e phuv, abo varekastar, kastar pes

šaj meľardahas andre varesave nažužipnaha. ⁶ Oda rašaj, ko pes chudňahas varesostar kajsestar, ela dži rači nažužo a ča te pes calo landarela andro paňi, šaj chal le svete obetendar. ⁷ Sar zadžala o kham, ela žužo a palis šaj chala le svete obetendar, bo oda hin leskro chaben. ⁸ Našti chal le džviros, savo murdalila abo sas čingerdo avre džvirostar; oleha pes meľardahas andre. Me som o RAJ.

⁹ Savore rašaja mi dolikeren miro prikazis, hoj pre pešte te na anen varesavo binos a te na meren vašoda, hoj na kerenas pal oda. Me som o RAJ, savo lendar kerel sveta.

¹⁰ Oda manuš, savo nane rašaj, našti chal le svete obetendar; našti lendar chal aňi oda, ko avla te presovel ko rašaj, aňi oda, kas ila o rašaj andre buči. ¹¹ Ale te o rašaj varekas cinela otrokoske, oda manuš šaj olestar chal. Leskre chabenestar šaj chan savore, ko ulile andre leskro kher. ¹² Te le rašaskri čhaj gela romeste vaš o murš, savo nane rašaj, našti chal le svete obetendar. ¹³ Ale te le rašaskri čhaj ačhela vdova abo te la mukela o rom a na ela la čhave, a avela pale te bešel andro kher peskre dadeskro, avke sar bešelas, sar sas terňi, šaj chal le dadeskre chabenestar. Ale ňiko cudzo našti leskre chabenestar chal.

¹⁴ Te vareko chalahas le svete obetendar, ale na džanelas olestar, dela pale le rašaske ola obetakre dari a paš oda mek dothovela biš (20) percent. ¹⁵ O rašaja našti domuken, hoj vareko te meľarel o sveta obeti, save o Izraeliti anen le RAJESKE, ¹⁶ bo te oda kerdehas, andehas e vina

pre ola, ko chalehas le svete obetendar. Me som o RAJ, savo len pošvecinel.’ “

Te anel o obeti bi e chiba

¹⁷ O RAJ phenda le Mojžišoske: ¹⁸ „Phen le Aronoske, leskre čhavage the savore Izraelitenge kada: ,Te vareko tumendar – či oda ela o Izraelitas abo o cudzincos, savo bešel andro Izrael – anela peskri obeta sar e labardi obeta le RAJESKE, či oda ela o daros, pal savo diña lav, abo o daros, so del korkoro pestar, ¹⁹ mušinel te anel le samcos bi e chiba le dobitkostar vaj le bakrendar abo le kozendar, hoj o RAJ oda te prilel. ²⁰ Ma obetinen nisave džviros, saves hin varesavi chiba, bo oleha na arakhena milost andre jakha le RAJESKRE. ²¹ Te vareko anel e smiromoskri obeta le dobitkostar abo le bakrendar le RAJESKE, hoj te dolikerel peskro lav, savo diña, abo te odi obeta del korkoro pestar, o džviros mušinel te el bi e chiba, hoj o RAJ les te prilel. ²² Le RAJESKE našti anen nisave džviros, so hino koro, bango, geralo, phage labenca, chrastenca abo hnisave phumenca. Kajse džviros na anena pro oltaris le RAJESKE pre jagali obeta. ²³ Pre obeta, so o manuš del korkoro pestar, šaj anen le bikos abo le bakres, saves hin jekh pindro cikneder abo bareder. Ale pre odi obeta, so diñan lav le RAJES, našti, bo kajso džviros o RAJ na prilela. ²⁴ Ma obetinen le RAJESKE nisave džviros, saves hin odčhimen, pripučimen, prečhimen abo prikikidlo semeņikos. Kada našti keren andre tumari phuv. ²⁵ Ma prilen le cudzincostar nisave

kajse džviros, hoj les te obetinen sar o chaben tumare Devleskro. Le džviros hin chiba a na ela le RAJESKE pre dzeka.'“

²⁶ O RAJ phenda le Mojžišoske: ²⁷ „Te varekaske ulola gurumñori, bakroro abo cikñi kozica, mi ačhel ehta džives paš peskri daj a paloda pes šaj prilel oda džvirocis pre jagali obeta le RAJESKE. ²⁸ Ma murdaren andre oda jekh džives la gurumña abo la ovečka lakre ciknoreha. ²⁹ Te anena le RAJESKE e palikeribnaskri obeta, anen la avke, hoj o RAJ tumen te prilel. ³⁰ Mušinen la te chal andre oda džives, sar sas obetimen. Ma muken latar nič dži tosara. Me som o RAJ.

³¹ Dolikeren mire prikazi a dživen pal lende. Me som o RAJ. ³² Ma keren ladž mire svete naveske, hoj te avav lašardo sar sveto maškar o Izraeliti. Me som o RAJ, savo tumendar kerel sveta. ³³ Ilom tumen avri andral o Egipt, hoj te avav tumaro Del. Me som o RAJ.“

23

Le RAJESKRE inepi

¹ O RAJ phenda le Mojžišoske: ² „Phen le Izraelitenge: ‚Kala hine o inepi le RAJESKRE, pre save vičinena le manušen a zdžana tumen jekhetane, hoj man te lašaren. Kala hine mire inepi.'“

O šabat

³ „Šov dživesa pes kerela buči, ale pro eftato džives ela o šabat, oda džives ela pro

odpočinkos a zdžana tumen, hoj te lašaren le RAJES. Na kerena nisavi buči, oda hin o šabat le RAJESKRO všadzik, kaj bešena.‘“

*E Patrađi**

⁴ „Kala hin le RAJESKRE inepi, kana jekhetane lašarena le RAJES. Likerena len andre ola dživesa, so hine pre oda dine: ⁵ Andro ešebno čhon pro dešuštarto (14.) džives, sar zadžala o kham, chudela le RAJESKRI Patrađi. ⁶ Pro dešupandžto (15.) džives andre oda čhon hin le RAJESKRO inepos le Marengro bi o Kvasos a efta dživesa chana o mare bi o kvasos. ⁷ Andre ešebno džives na kerena nisavi buči a zdžana tumen jekhetane, hoj man te lašaren. ⁸ Efta džives anena le RAJESKE e jagali obeta. Pro eftato džives na kerena nisavi buči a pale tumen zdžana jekhetane, hoj te lašaren le RAJES.‘“

E obeta le ešebne ulipnastar

⁹ O RAJ pale prevakerđa ko Mojžiš: ¹⁰ „Phen le Izraelitenge: ‚Sar avena andre odi phuv, savi tumenge dav, a skidena lakro ulipen upre, anen o ešebno snopos tumare ulipnastar le rašaske. ¹¹ Ov hazdela upre oda snopos anglo RAJ, hoj pes oda te prilel vaš tumenge. Pre aver džives pal o šabat o rašaj oda hazdela upre. ¹² Andre oda džives, sar anena o snopos, le RAJESKE anen the jekheberšeskre bakrores bi e chiba pre labardí obeta. ¹³ Paš oda anena the e chabeneskri obeta: duj kili aro mišimen le olejoha pre obeta, so šukares voñinel le RAJESKE; paš oda mek litra mol pre molakri obeta. ¹⁴ Dži akor, medik na

* 23:3 23,4 E hebrejiko čhib: Pesach

anena le RAJESKE odi obeta, na chana o maro, o peko zrnos aňi o švižo zrnos. Kada zakonos hin pro furt prekal savore tumare pokoleňja všadzík, kaj bešena.‘“

O inepos le Kurkengro†

¹⁵ „Rachinen avri efta cala kurke ole dživesestar pal o šabat, sar andan o snopos pre hazdlí obeta. ¹⁶ Mušinen te rachinel penda dživesa – dži o ešebno džives pal ola efta kurke – a akor anena le RAJESKE e nevi chabeneskri obeta. ¹⁷ Dojekh famelija anela kheral duj mare pre hazdlí obeta. Pekena duj mare andral o duj kili aro le kvasoha a anena oda le RAJESKE pre hazdlí obeta tumare ešebne ulípnastar. ¹⁸ Jekhetane ole marenca anena the efta jekheberšeskre bakroren bi e chiba, jekhe bikos the duje bakren pre labardí obeta le RAJESKE. Anena len la chabeneskra obetaha the la molakra obetaha pre jagalí obeta, so šukares voňinel le RAJESKE. ¹⁹ Anena the jekhe capos pre obeta vaš o binos the duje jekheberšeskre bakroren pre smiromoskri obeta. ²⁰ O rašaj ole duje bakroren le mareha andral o ešebno ulípen hazdela upre anglo RAJ pre hazdlí obeta. Kala obeti hine sveta le RAJESKE a patrinen le rašaske. ²¹ Andre oda džives tumen zdžana, hoj te lašaren le RAJES. Na kerena ňisavi buči. Kada zakonos hin pro furt prekal savore tumare pokoleňja všadzík, kaj bešena.

²² Sar skidena upre o ulípen andre tumari phuv, ma skiden pal tumare malí savoro dži pal o

† **23:14** 23,15 E hebrejiko čib: Šavuot

agora aňi oda, so tumenge peľa pre phuv. Muken oda le čorenge the le cudzincenge. Me som o RAJ, tumaro Del.' "

O inepos le Trubengro‡

²³ O RAJ prevakerďa ko Mojžiš: ²⁴ „Phen le Izraelitenge kada: ‚Andro eftato čhon pro ešebno džives tumen ela o šabatoskro odpočinkos; zdžana tumen jekhetane, hoj te lašaren le RAJES, a trubinena pro trubi. ²⁵ Ma keren ňisavi buči, ale anen le RAJESKE e jagali obeta.‘ "

O Džives pro zmjereňjeŠ

²⁶ O RAJ prevakerďa ko Mojžiš: ²⁷ „Andre oda eftato čhon pro dešto džives ela o Džives pro zmjereňje. Zdžan tumen jekhetane te lašarel le RAJES. Poscinen a pokorinen tumen a anen le RAJESKE e jagali obeta. ²⁸ Andre kada džives ma keren ňisavi buči, bo oda hin o Džives pro zmjereňje, kana pes kerel o zmjereňje vaš tumenge anglo RAJ, tumaro Del. ²⁹ Sako, ko pes na poscindaahas andre kada džives, ela tradlo het peskre manušendar. ³⁰ Zničinava mire manušendar sakones, ko kerdahas andre kada džives varesavi buči. ³¹ Ma keren ňisavi buči. Kada zakonos hin pro furt prekal savore tumare pokoleňja všadzik, kaj bešena. ³² Ela oda prekal tumende o šabatoskro odpočinkos a poscinenena tumen. Račatar pro eňato džives andre oda eftato čhon dži rači pro dešto džives dolikeren tumaro šabat.“

‡ **23:22** 23,23 E hebrejiko čhib: Jom terua **Š 23:25** 23,26 E hebrejiko čhib: Jom kipur

*O inepos le Stankengro**

³³ O RAJ prevakerda ko Mojžiš: ³⁴ „Phen le Izraelitenge kada: ‚Andre oda eftato čhon pro dešupandžto džives chudel o inepos le Stankengro prekal o RAJ, savo likerela efta dživesa. ³⁵ Pro ešebno džives na kerena nisavi buči a zdžana tumen, hoj te lašaren le RAJES. ³⁶ Efta dživesa anena le RAJESKE e jagali obeta. Pro ohtoto džives tumen pale zdžana jekhetane, hoj te lašaren le RAJES, a anena e jagali obeta le RAJESKE. Oda hin o inepos, kana tumen zdžana te lašarel le RAJES a na kerena nisavi buči.

³⁷ Kala hine le RAJESKRE inepi, pre save vičinena le manušen jekhetane, hoj te lašaren le RAJES. Anena le RAJESKE e labardi obeta, e chabeneskri obeta, e smiromoskri obeta the e molakri obeta pal oda, savi obeta kampil te anel pre oda ineposkro džives. ³⁸ Kala obeti anena le RAJESKE mek paš ola obeti, so pes imar kerel prekal o RAJ: o obeti pro šabatoskre dživesa, o obeti, save pes anel vaš oda, hoj pes del lav, the o obeti, save den korkore pestar.

³⁹ Pro dešupandžto (15.) džives andro eftato čhon, paloda, sar skidňan upre o ulipen, oslavinena le RAJESKRO inepos efta dživesa. Pro ešebno the pro ohtoto džives ela o šabatoskro odpočinkos. ⁴⁰ Andro ešebno džives lena o ovocje pal o nekfeder stromi, o palmova konara, o konara pal o prajtengre stromi the o konara pal o paňengre virbi a efta džives radisalona

* **23:32** 23,33 E hebrejiko čhib: Sukot

anglo RAJ, tumaro Del. ⁴¹ Oslavinen kada inepos efa džives andro berš. Kada zakonos hin pro furt prekal savore tumare pokoleňja. Oslavinen les andro efačo čhon. ⁴² Efa dživeša dživen avri tel o streškici. Savore Izraeliti dživena tel o streškici, ⁴³ hoj savore tumare pokoleňja te džanen, hoj diňom le Izraelitenge te dživel tel o streškici, sar len ilom avri andral o Egipt. Me som o RAJ, tumaro Del.’“

⁴⁴ Kavke o Mojžiš vakerelas le Izraelitenge pal o inepi, so diňa o RAJ.

24

O olejos andro svietňikos

¹ O RAJ phenda le Mojžišoske: ² „Prikazin le Izraelitenge, hoj tuke te anen o žužo olivovo olejos, hoj o švetlos furt te labol andro svietňikos. ³ O Aron pes starinela pal oda, hoj o švetlos te labol račatar dži tosara anglo RAJ andro Svetostankos anglo pochtan, pal savo hin e archa la zmluvakri. Kada prikazis mušinen te dolikerel tumare pokoleňja pro furt. ⁴ O Aron furt dela varekaske pes te starinel pal o lampi pro žužo somnakuno svietňikos anglo RAJ.“

O sveta mare

⁵ „Le o nekfeder aro a pek olestar dešuduj mare, jekh maro duje kilendar. ⁶ Thov len anglo RAJ pro žužo somnakuno skamind a sthov len andro duj šori, šov mare andre jekh šoros. ⁷ Paš dojekh šoros thov o žužo kadidlos, savo pes labarela vaš o mare sar jagali obeta le RAJESKE. ⁸ Kala mare ena furt thode anglo RAJ pre dojekh

šabat. Kada pes kerela vaš o Izraeliti sar večno zmluva. ⁹ O mare ena prekal o Aron the prekal leskre čhave. Chana len pro sveto than, bo oda hin igen sveto kotor le RAJESKRE jagale obetendar prekal o rašaja. Kada hin prekal lende pro furt.“

O meriben vaš o košiben

¹⁰ Jekhvar geľa maškar o Izraeliti jekh murš, saves sas daj Izraeličanka a dad Egiptanos, a vesekedinda pes avre Izraelitaha andro taboris.

¹¹ E daj ole muršeskri pes vičinelas Šelomit a sas le Dibriskri čhaj andral o kmeños Dan. Oda murš namištes vakerelas pro Del a košelas. Avke les ande ko Mojžiš. ¹² Phandle les andre, medik lenge o RAJ na phenela so leha te kerel.

¹³ O RAJ phenda le Mojžišoske: ¹⁴ „Lidža oles, ko košelas le Devles, avri andral o taboris. Ode leske savore, ko les šunde te košel, thovena o vasta pro šero a savore manuša les murdarena le barenca. ¹⁵ Phen le Izraelitenge: „Sako, ko košlahas le Devles, lidžala vaš peskro binos o trestos. ¹⁶ Sako, ko namištes vakerđahas pre le RAJESKRO nav, mušinel te merel. Či ela cudzincos abo Izraelitas, savore manuša les murdarena le barenca, te namištes vakerela pre le RAJESKRO nav.

¹⁷ Sako, ko murdarela manušes, ela murdardo.

¹⁸ Sako, ko murdarela varekaske le džviros, mušinela leske te del pale avre džviros; o džvivipen vaš o džvivipen. ¹⁹ Oleske, ko dukhavela varekas, ela kerdo avke, sar kerđa ov: ²⁰ o phago kokalos vaš o phago kokalos, e jakh vaš e jakh, o

dand vaš o dand. Savi dukh kerda avreske, ajsi dukh ela kerdi the leske. ²¹ Oda, ko murdarela varekaske le džviros, mušinel a leske te del pale vaš oda džviros, ale oda, ko murdarela manušes, ela murdardo. ²² Jekh zakonos ela prekal o cudzincos the prekal o Izraelitas. Me som o RAJ, tumaro Del.’“

²³ Sar kada o Mojžiš phenda le Izraelitenge, ligende avri andral o taboris oles, ko košelas, a murdarde les le barenca. O Izraeliti kerde avke, sar oda o RAJ prikazinda le Mojžišoske.

25

E phuv peske odpočovinela eftato berš

¹ O RAJ prevakerda ko Mojžiš pro verchos Sinaj: ² „Phen le Izraelitenge: ‚Sar avena andre phuv, savi tumenge dav, odpočovinela peske e phuv a likerela o šabat prekal o RAJ sako eftato berš. ³ Šov berš sadzineha pre tiri maľa, šov berš strihineha tiri viňica a skideha lengro ulipen. ⁴ Ale pro eftato berš peske e phuv mušinel te odpočovinel, ela la o šabatoskro odpočinkos – o šabat prekal o RAJ. Ma sadzin pre tiri maľa aňi ma strihin tiri viňica. ⁵ Ma skide oda, so barila korkoro pestar, ma skide o hroznos pal tiri viňica. Oda berš peske e phuv odpočovinela. ⁶ Savoro, so pre phuv barola andre oda berš, šaj chaha tu, tiro sluhos, tiri služka, tiro robotňikos the cudzincos, savo bešel ke tute. ⁷ The tiro dobitkos the o džviri, so hine andre tiri phuv, šaj chana savorestar, so upre barola.’“

O Radišagoskro berš

⁸ „Rachin avri efta šabatoskre berša - eftavar po efta - oda hin saranda the eña (49) berša. ⁹ Palis pes trubinela zorales pro bakrano rohos pro dešto džives andro eftato čhon, andro Džives pro zmjereňje. Trubinela pes pal cali phuv. ¹⁰ Avke pošvecinena o pendato berš a dena te džanel savore manušenge andre tumari phuv, hoj hin e sloboda. Oda ela o Radišagoskro Berš prekal tumende, kana sako chudela pale peskro majetkos a sako, ko sas bikendo sar otrokos, ela premuklo a džala pale paš peskri famelija. ¹¹ O pendato berš ela prekal tumende o Radišagoskro Berš. Ma sadzinen aňi ma skiden oda, so barila korkoro pestar, aňi ma skiden o hroznos, savo barila, kajte e viňica na sas strihimen. ¹² O Radišagoskro Berš ela prekal tumende sveto. Chana ča oda, so barola pre maľa korkoro pestar.“

Sar te bikenel abo te cinel e maľa

¹³ „Andre kada Radišagoskro Berš sako chudela pale peskro majetkos.

¹⁴ Vašoda te bikeneha tumare manušenge varesavi phuv abo te la lendar cineha, ker oda mištes. ¹⁵ Te cineha tumare manušestar e maľa, počineha leske pal oda, keci berša pregele pal o Radišagoskro Berš. Ov tuke bikenela pal oda, keci berša tuke ačhel te skidel upre o ulipen dži o Radišagoskro Berš. ¹⁶ Te ačhela buter berša, mangela pes buter vaš e maľa; te ačhel frimeder berša, mangela pes frimeder. Bo pes bikenel pal oda, keci berša pes skidela upre o ulipen. ¹⁷ Ma thoven avri jekh avreha. Daran tumen le Devlestar, bo me som o RAJ, tumaro Del.

18 Dolikeren mire prikazaŋja, šunen mire zakoni a dživen pal lende, hoj te bešen andro smirom andre tumari phuv. 19 E phuv tumenge anela peskro ulipen, čana čales a bešena ode andro smirom. 20 Tumen šaj phučen: „So chaha pro eftato berš, te na sadzinaha aňi na skidaha upre o ulipen?“ 21 Pro šovto berš tumen požehňinava avke, hoj tumenge barola dos ulipen pro trin berš. 22 Sar sadzinena pro ochtoto berš, čana le phurane ulipnastar, medik na dobarola o ulipen pro eňato berš.‘“

23 „E phuv pes našti bikenel pro furt, bo hiňi miri. Tumen san ke ma ča sar o cudzinci the sar ola, ko kade ča bešen. 24 Andre cali tumari phuv mušinen te kerel avke, hoj pes e phuv, so sas bikendi, te del te odcinel pale.

25 Te vareko le Izraelitendar ačhela čoro a mušinela te bikenel peskri phuv, akor mušinel te avel leskri nekpašeder famelija a te cinel la pale. 26 Te ole manušes na ela ņiko, ko šaj odi maľa cindahas avri, a palis oda manuš barvaľola a ela les pre oda, hoj la te cinel pale, 27 rachinela avri o berša, kanastar e maľa bikenda a počinela oleske, kaske la bikenda pal oda, keci berša ačhen dži o Radišagoskro Berš. Kavke dochudela pale peskri maľa. 28 Ale te les na ela pre oda, hoj la te cinel pale, akor odi maľa, so bikenda, ačhela oleske, ko la cinda, dži o Radišagoskro Berš. Andro Radišagoskro Berš pes odi maľa dela pale ole manušeske, ko la bikenda, a kavke dochudela pale peskri maľa.‘“

Sar te bikenel abo te cinel o kher

²⁹ „Te vareko bikenela peskro kher andro foros ohradzimen le murenca, ela les berš pre oda, hoj les te cinel pale akorestar, kanastar les bikenda. Jekh calo berš les šaj cinel pale. ³⁰ Ale te les na cinela pale tel jekh berš, oda kher andre oda foros ačhela oleske, ko les cinda, the leskre potomkenge pro furt. Oda, ko les cinda, na mušnela te del pale oda kher aňi pro Radišagoskro Berš. ³¹ Ale o khera andro gava, save nane ohradzimen le murenca, pes rachinena avke sar o mali. Oda, ko bikenda o kher, šaj les cinela pale, abo šaj užarel pro Radišagoskro Berš, kana les chudela pale.

³² No andro fori le Levitengre peske o Leviti furt šaj cinen pale peskre khera. ³³ Te vareko le Levitendar peske na cinela pale oda kher andre peskro foros, ta chudela les pale pro Radišagoskro Berš, bo o khera andro fori le Levitengre hine lengro dēdictvos maškar o Izraeliti. ³⁴ Ale o mali pašal lengre fori pes našti bikenen, bo hine lengro dēdictvos pro furt.’“

Te na pes lel interesis le Izraelitendar

³⁵ „Te vareko le Izraelitendar ačhela čoro a na ela les pro chaben, ta pomožinen leske avke, sar oda kerđanas olenge, ko avle te bešel andre tumari phuv, sar cudzinci, hoj te dživen maškar tumende. ³⁶ Ma len lestar nisavo interesis, ale daran tumen le Devlestar a domuken leske te dživel paš tumende. ³⁷ Ma den les kečeň love interesiha; ma den les chaben avke, hoj upre vareso te zaroden. ³⁸ Me som o RAJ, tumaro Del,

savo tumen iľa avri andral o Egipt, hoj tumenge te dav o Kanaan a te avav tumaro Del.' "

O prikazi pal o otroka

³⁹ „Te vareko le Izraelitendar ačhela čoro a bikenela pes tuke otrokoske, ma de leske te kerel le otrokoskri buči. ⁴⁰ Liker les avke sar oles, kas iľal andre buči, abo sar oles, ko avľa te bešel andre tiri phuv. Mi kerel prekal tu buči dži o Radišagoskro Berš. ⁴¹ Palis tutar džala het the le čhavenca a avela pale ke peskri famelija, paš o majetkos peskre dadengro. ⁴² Vašoda, hoj o Izraeliti hine mire služobníka, saven iľom avri andral o Egipt, našti len te bikenel sar otroken. ⁴³ Ma av pre lende nalačo the zoralo, ale dara tut tire Devlestar.

⁴⁴ Ole narodendar, so hine pašal tumende, šaj tumenge cinen otrokos abo otrokiňa. ⁴⁵ Šaj cinen otrokenge the le čhaven le cudzincendar, save dživen maškar tumende. Kajse čhave, so ulile andre tumari phuv, šaj tumenge patrinen. ⁴⁶ Šaj len muken tumare čhavenge sar dědictvos, šaj ačhen tumare otrokenge pro furt. Ale ma aven zorale pre tumare phrala, pro Izraeliti.

⁴⁷ Te o cudzincos, savo avľa paš tute te bešel, barvaľola a tiro phral le Izraelitendar ačhela čoro a bikenela pes le cudzincoske, abo vare-save čhaske andral leskri famelija, ⁴⁸ the avke pes šaj cinel avri, kajte pes bikendă. Šaj les cinel avri vareko andral leskri famelija: ⁴⁹ či o bačis abo le bačiskro čhavo, vaj vareko aver leskra famelijatar. Abo te palis les pre oda ela,

šaj pes cinela avri korkoro. ⁵⁰ Palis le kup-coha rachinela avri o berša, kanastar pes leske bikenda, dži o Radišagoskro Berš. Vaš peskro premukliben počinela ajci, keci pes počindahas le robotňikoske vaš ajci berša. ⁵¹ Te mek ela but berša dži o Radišagoskro Berš, počinela buter vaš peskro premukliben; ⁵² te ela frimeder, počinela vaš peskro premukliben frimeder pal oda, keci berša ačhen dži o Radišagoskro Berš. ⁵³ O cudzincos pes ke leste mušinel te likerel sar ko robotňikos, savo sas ilo andre buči berš pre beršeste. Mušines te dodikhel, hoj pes leha te na kerel zorales. ⁵⁴ Ale te na ela kavke avricindo, ela premuklo peskre čhavenca pro Radišagoskro Berš, ⁵⁵ bo o Izraeliti hine mire služobňika. Hine mire sluhi, saven ilom avri andral o Egipt. Me som o RAJ, tumaro Del.’“

26

Te na pes kerel o modli

¹ „Ma keren tumenge le devloren aňi ma ačhaven o avrirezimen modli aňi sochi aňi o barune slupi andre tumari phuv, hoj angle lende te bandon. Bo me som o RAJ, tumaro Del.

² Dolikeren mire šabatoskre dživesa a mi el tumen pačiv angle miro Svetostankos. Me som o RAJ.’“

Te o Izrael dživela pal mire zakoni, ela požehňimen

³ „Te dživena pal mire zakoni a dolikerena mire prikazaňja, ⁴ akor tumenge bičhavava o brišind andro spravno časos, e phuv dela peskro

ulipen a o stromi peskro ovocje. ⁵ Barola tumenge ajci zrnos, hoj les skidena upre mek akor, sar pes skidel upre o hroznos, a o hrozni skidena upre mek akor, sar pes sadzinel. Ela tumen pherdo chaben, chana tumenge a dživena bi e dar andre tumari phuv.

⁶ Dava o smirom andre phuv, a sar sovena, ňiko tumen na daravela avri. Tradava het le dzive džviren andral e phuv a imar šoha na ela o mariben andre tumari phuv. ⁷ Džana pre tumare ňeprijateľa a on merena tumara šablatar. ⁸ Tumare pandž džene denašena pal o šel (100) a tumare šel džene denašena pal o deš ezera (10 000). Avke tumare ňeprijateľa ena murdarde tumara šablaha.

⁹ Visarava man ke tumende, dava tumen but čhave, kerava tumendar igen but a dolikerava tumenca miri zmluva. ¹⁰ Barola tumenge ajci ulipen, hoj lestar chana calo berš a mek les mušinena te pratinel avri, hoj te keren than prekal o nevo. ¹¹ Kerava mange maškar tumende miro kher a na džunglona mange. ¹² Phirava maškar tumende; me avava tumaro Del a tumen avena mire manuša. ¹³ Me som o RAJ, tumaro Del, savo tumen ilom avri andral o Egipt, hoj te na aven imar lengre otroka. Phagerdom tumenge o pharo jarmos, hoj tumen te rovñinen avri a te hazden o šero upre.' "

Te o Izrael na šunela le Devles, ela mardo

¹⁴ „Ale te man na šunena a na dolikerena mire prikazaňja, ¹⁵ te na kamena te dživel pal mire zakoni, te tumenge džunglona mire prikazi, te na kerena pal savore mire prikazaňja

a avke na dolikerena miri zmluva, ¹⁶ akor tumenge kerava kada: Mukava pre tumende e bari dar, o džungale nasvalibena the o horučki, so demen andro jakha a slabisaren o felos. Sadzinena tumaro zrnos, ale pre nisoste, bo chana les tumare neprijateľa. ¹⁷ Džava pre tumende a tumare neprijateľa tumen zničinena; vladninena tumenge ola, ko tumen našti avri ačhen; denašena, kajte pre tumende niko na džala.

¹⁸ Te man aňi akor na šunena, marava tumen vaš tumare bini eftavar buter. ¹⁹ Prephagava tumaro zacato baripen a na dava tumen o brišind: O nebos ela sar trast a tumari phuv zorali sar bronzos. ²⁰ Tumari buči ela pre nisoste, bo andre tumari phuv na barola o ulipen a o stromi na anena peskro ovocje.

²¹ Te mek furt tumen mange ačhavana a na kamena man te šunel, dothovava pre tumende eftavar buter pharipen vaš tumare bini. ²² Bičhavava pre tumende le dzive džviren, save tumenge murdarena le čhaven, zničinena tumaro dobitkos a mukena tumendar ajci frima, hoj tumare droma ačhena omukle.

²³ No te na siklona aňi pal kala veci a mek furt tumen mange ačhavana, ²⁴ akor man the me ačhavava tumenge a marava tumen vaš tumare bini eftavar buter. ²⁵ Bičhavava pre tumende e šabla, savi pes pomstinela vaš oda, hoj na dolikerđan e zmluva. Sar tumen džana te garuvel andre tumare fori, mukava pre tumende o meribnaskro nasvaliben a dava tumen andro vasta le neprijateľenge. ²⁶ Sar

tumenge zničínava o skladi le chabeneskre, akor deš džuvlíja pekena andre jekh bov o maro a rozdělinena tumenge les pre vaha; chana les, ale na čalona lestar.

²⁷ Te maŋ aňi akor na šunena a mek furt tumen mange ačhavena, ²⁸ akor man the me pre tumende ačhavava mira choľaha a marava tumen vaš tumare bini eftavar buter. ²⁹ Bokhatar chana tumare čhaven the tumare čhajen. ³⁰ Zničínava tumare uče thana pro lašariben; phagerava tumare kadídloskre oltara a tumare mule tela čhivava pre tumare nadžide modli a tumen mange džungľona. ³¹ Tumare fori rozburinava a zničínava tumare sveta thana; e voňa tumare obetendar na prilava. ³² Me avke zničínava e phuv, hoj predarana mek the o ňeprijateľa, save la zalena. ³³ Roztradava tumen maškar o narodi a lava avri e šabľa, hoj pal tumende te džav. Tumari phuv ačhela omukľi a tumare fori ačhena rozburimen. ³⁴ Avke tumari phuv peske odpočovinel a pal calo časos, so ela omukľi, medik tumen avena andre phuv tumare ňeprijatelengri, a ela la peskre šabatoskre berša. ³⁵ Calo časos, so ela omukľi, peske e phuv odpočovinel a, bo našti odpočovinelas pro šabatoskre berša, sar andre bešenas.

³⁶ Olenge, ko tumendar ačhena te dživel andre phuv le ňeprijatelengri, anava e dar andro jile. Mekča šunena, hoj e balvajori phurdel pre praťta, imar denašena. Denašena, sar te denašľanas andral o mariben, a perena, kajte pre tumende ňiko na džala. ³⁷ Perena jekh pre aver, sar te denašľanas andral o mariben, kajte pre tumende ňiko na džala; na ela tumen zor te obačhel

angle tumare nepřijateľa. ³⁸ Merena maškar o aver narodi; e phuv le nepřijateľengri tumen chala tele. ³⁹ Ola, ko tumendar ačhena te dživel, merena andre phuv peskre nepřijateľengri vaš peskro nalačhipen a kirňona vaš o nalačhipen peskre dadengro.‘“

Te vareko viznavinela peskre bini, ela leske odmuklo

⁴⁰ „Ale šaj pes ačhel, hoj tumare čhave viznavinena peskri vina a the e vina peskre dadengri, save sas mange napačivale a pes ačhavenas pre mande, ⁴¹ a vašoda man the me ačhadom pre lende a andom len andre phuv le nepřijateľengri. Akor, te pes lengre nao-brezimen jile pokorinena, a sar imar ligenena o trestos vaš peskro binos, ⁴² leperava mange pre miri zmluva le Jakoboha, pre miri zmluva le Izakoha the pre miri zmluva le Abrahamoha; leperava mange pre odi phuv. ⁴³ E phuv ela omukli le manuendar, hoj peske te odpočovinel vaš ola šabatoskre berša, so la na sas. Ela zamukli, medik o manuša na počinena vaš peskro binos, bo na kamenas te dživel pal mire prikazi a džunglile lenge mire zakoni. ⁴⁴ Ale aňi akor, sar ena andre phuv le nepřijateľengri, len na odčhivava a na džunglona mange avke, hoj len calkom te zničinav a te prephagav lenca miri zmluva. Me som o RAJ, lengro Del. ⁴⁵ Vaš lenge mange leperava pre zmluva lengre dadenca, saven ilom avri andral o Egipt anglo jakha savore narodengre, hoj te avav lengro Del. Me som o RAJ.‘“

⁴⁶ Kala prikazi, zakoni the prikazaňja diňa o RAJ maškar peste the maškar o Izraeliti prekal o Mojžiš pro verchos Sinaj.

27

O prikazaňja pal o veci, so pes oddel le RAJESKE la veraha

¹ O RAJ phenda le Mojžišoske: ² „Phen le Izraelitenge kada: ‚Te vareko ilahas vera, hoj oddela varekas te služinel ča le RAJESKE, oda oddino manuš šaj el oslobodzimen andral e vera avke, hoj pes vaš leske počinela kajci love: ³ Vaš o murš, biše beršendar dži šovardeš berš, pes počinela penda rupune šekli – ajse, save hin andro Svetostankos – ⁴ a vaš e džuvli pes počinela tranda rupune šekli. ⁵ Vaš o murš, pandže beršendar dži biš berš, pes počinela biš šekli a vaš e džuvli deš. ⁶ Vaš o muršoro, jekhe čhonestar dži pandž berš, pes počinela pandž šekli a vaš e čhajori trin. ⁷ Vaš o murš, saveske hin šovardeš berš a buter, pes počinela dešupandž šekli a vaš e džuvli deš. ⁸ Te oda, ko lel vera, ulahas igen čoro a našti ajci počindahas, akor ačhaveha anglo rašaj oles, ko sas oddino le RAJESKE. A o rašaj phenela, keci kempel vaš leste te počinel pal oda, pre soste hin oles, ko ila vera.

⁹ Te vareko ilahas vera, hoj oddela le RAJESKE varesave džviros sar daros, akor oda džviros dino le RAJESKE ačhela sveto. ¹⁰ Našti les te čerinel aňi našti te del le nalače džviros vaš o lačo abo le lače džviros vaš o nalačo. Ale te the avke ela čerimen jekh džviros vaš aver,

soduj džviri ena sveta prekal o RAJ. ¹¹ Te oda ela varesavo nažužo džvirov, so pes na anel le RAJESKE pre obeta, akor pes mi ačhavel ole džvirov anglo rašaj. ¹² O rašaj phenela, keci hin leskri cena pal oda, savo oda džvirov hino, či hino lačo abo na. Ajsi cena, savi o rašaj phenela, ajsi ela. ¹³ A te les oda manuš kamela te cinel avri, dothovela paš odi cena biš percent.

¹⁴ Te vareko oddela le RAJESKE peskro kher sar sveto daros, o rašaj phenela, keci hin leskri cena pal oda, savo oda kher hino, či hino lačo abo na. Ajsi cena, savi o rašaj phenela, ajsi ela. ¹⁵ A te oda manuš, savo oddiña peskro kher le RAJESKE, les kamela te cinel avri, dothovela paš odi cena biš percent a ela pale leskro.

¹⁶ Te vareko oddela le RAJESKE vareso peskra maľatar, savi hiñi andral leskro đedictvos, lakri cena pes rachinela pal oda, keci pre late kampil semena te sadzinel: deš šekli pes rachinela vaš o biš kili jačmeñis. ¹⁷ Te peskri maľa le RAJESKE oddela andro Radišagoskro berš, rachinela pes cali cena. ¹⁸ Te peskri maľa oddela imar pal o Radišagoskro berš, o rašaj leske rachinela e cena pal o berša, so ačhen dži o aver Radišagoskro berš, a odrachinela pes la caľa cenatar. ¹⁹ A te oda manuš kamela te cinel avri peskri đedično maľa, so diña le RAJESKE, akor dothovela paš lakri cena mek biš percent a ela pale leskri. ²⁰ No te e maľa na cinela pale avri a bikenela la avre manušeske, akor la imar šoha našti cinela pale. ²¹ Pro Radišagoskro berš ačhela odi maľa sveto le RAJESKE; ela oddiñi imar pro furt. Ačhela le rašajenge sar lengro majetkos.

²² Te vareko oddela le RAJESKE e maľa, savi varekatar cinda, savi na chudňa peskra famelijatar sar dedictvos, ²³ akor o rašaj rachinela e cena vaš e maľa dži o Radišagoskro berš a mek oda džives počinela oda manuš le RAJESKE odi cena sar o sveto daros. ²⁴ Andro Radišagoskro berš pes e maľa dela pale oleske, kastar sas cindī a kaske patrinel sar dedictvos. ²⁵ Dojekh cena pes rachinela avri pal ola šekli, save hin andro Svetostankos.

²⁶ Ale ņiko te na oddel le RAJESKE le džviros, savo ulol ešebno, bo oda the avke patrinel le RAJESKE sar ešebno; či bikos abo bakro, hin oda le RAJESKRO. ²⁷ Te oda džviros ela nažužo, akor les šaj cinela avri pal oda, savi ela leskri cena, a dothovela paše mek biš percent. Te les na cinela avri, bikenela pes pal oda, savi ela leskri cena. ²⁸ Ale nič olear, so les hin a oddiňa imar pro furt le RAJESKE - či oda hin manuš, džviros vaj dedično maľa - našti pes bikenel aňi cinel avri. Savoro, so hin oddino imar pro furt, hin igen sveto le RAJESKE. ²⁹ ņisavo manuš, savo hin oddino imar pro furt, pes našti cinel avri; mušinel te merel.

³⁰ O đesjatki savorestar pal e maľa - o zrnos pal e maľa the o ovocje pal o stromi - patrinen le RAJESKE. Hine sveta le RAJESKE. ³¹ Te vareko kamel te cinel avri vareso peskre đesjatkendar, dothovela paše biš percent. ³² Savore đesjatki le dobitkostar the le bakrendar - dojekh dešto džviros, savo predžal prekal e paca le pastjeriskri - ela sveto le RAJESKE. ³³ Na dikhela pes pre oda, či hin oda

džviroš lačo abo na, aňi pes našči čerinel vaš aver. Ale te pes the avke čerindaahas, soduj džviri ena sveta a našči len te cinel avri.’“

³⁴ Kala hin o prikazaňja, save diňa o RAJ le Mojžišoske pro verchos Šinaj prekal o Izraeliti.

**Le Devleskero Lav Andre Romaňi Čhib,
Slovensko 2022**
**Romani, Carpathian: Le Devleskero Lav Andre
Romaňi Čhib 2022 (New Testament+)**

copyright © 2019 The Word for the World International and The Word
for the World Slovakia

Language: Romanes (Romani, Carpathian)

Contributor: Eastern European Mission

Eastern Slovak Romani Bible

The Word for the World International

Eastern Slovak Romani belongs to the larger cluster of dialects designated 'Carpathian Romani.' The Roma people of Slovakia and the Czech Republic can read and understand the printed text. The audio is also understood by Roma in parts of Poland, Ukraine, and Romania.

Audio of the New Testament is available and that of the Old Testament is expected by the end of 2023.

The text and audio are accessible on YouVersion, Bible.com, Biblia.sk, Bible.is, <https://romani.global.bible>; etc. A standalone app can be downloaded from GooglePlay: search for E Biblia Andre Romani Chib.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2019-12-29

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files dated 15 Apr 2023

fb4d190f-4308-5aa8-bddb-58d53f07d849